

Rīt Ziemassvētkus svin pareizticīgie un vecticībnieki. «Novadnieks» sveic savus lasītājus svētkos.

Foto: M.Rukosujevs

Sākas pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekta pēdējais posms

Ši gada laikā Preiļu rajona padome plāno pabeigt pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekta noslēguma posmu. Tas nozīmē, ka visās rajona pašvaldībās būs pieejami interneta pakalpojumi, svarīgākajos plānos dalījās Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs.

Preiļu rajons bija viens no pirmajiem valstī, kas iesaistījās vienotās informācijas sistēmas projekta realizēšanā.

Pašlaik bez interneta saka-riem vēl ir sešas pašvaldības — Silajāņu, Siļukalna, Saunas, Rudzātu, Pelēču un Galēņu pagasts. Kā uzskata P.Romanovs, tajās projekta īstenošana būs visproblemātiskākā. Piemēram, Galēņu pagastā internets pieejams tikai pamatskolā, bet, lai šos pakalpojumus varētu izmantot arī pašvaldība, nepieciešams uzbūvēt torni. Tas nepieciešams arī Saunas pagastā. Rajona nomalē atrodas Pelēču pagasts. Ir jāievada sarunas ar kaimiņu pašvaldībām no Daugavpils rajona, kas tikai šogad uzsāk līdzīga projekta īstenošanu. Iespējams,

ka interneta sakaru nodrošināšanā varēs kooperēties ar Višķu pagasta padomi. Paredzams, ka vairākās rajona pašvaldībās vienotās informācijas sistēmas projekta realizēšanai nāksies izmantot Lattelekom pakalpojumus. Piemēram, Silajāņiem tuvākais retranslācijas tornis atrodas Riebiņos, tas ir, 15 līdz 18 kilometru attālumā, taču tas var nodrošināt stabilu uztveršanas režīmu tikai 10 līdz 11 kilometru attālumā.

Pašlaik Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļa gatavo aprēķinus, kas jāiesniedz Satiksmes ministrijā, lai saņemtu projekta

pabeigšanai nepieciešamo finansējumu. Tiek lēsts, ka būs vajadzīgi 30 līdz 35 tūkstoši latu. Tomēr nav nekādas garantijas, ka visa nepieciešamā nauda tiks piešķirta, arī pērn iedeva mazāk nekā tika prasīts.

P.Romanovs uzsvēra, ka līdztekus tehniskajiem darbiem jāstrādā arī pie jaunu programmu ieviešanas pašvaldībās. Interesi iesaistīties pašvaldību vienotās informācijas sistēmā, piemēram, izrādījis Valsts zemes dienests, kas internetā vēlas piedāvāt rajona pašvaldību kartogrāfisko materiālu.

L.Kirillova

Revīzija sporta klubā «Cerība»

Preiļu rajona padomes locekļi izskatīja finansu, ekonomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļas šī gada decembrī veiktās dokumentu pārbaudes sporta klubā «Cerība» aktu.

Sporta kluba «Cerība» direktoram Imantam Babrim uzdots iesniegt izvērstu informāciju par 3. Trīsvaldīņu sporta spēļu sagatavošanas pasākumā laikā veiktajiem remontdarbiem, to izmaksām un norēķinu iespējām par

veiktajiem būvdarbiem ar darbuuzņēmējiem. Jautājumu par disciplinārsoda piemērošanu par sporta kluba «Cerība» nolikuma neievērošanu un vienpersonisku (bez saskaņošanas ar rajona padomi) līguma noslēgšanu par sta-

diona tribiņu kapitālo remontu 55 575,32 latu apmērā sporta kluba «Cerība» direktoram Imantam Babrim skatīt atkārtoti 2002. gada februāra padomes sēdē.

L.Kirillova

Lasītāju ievēribai!

«Novadnieks» janvārī iznāks 8 reizes šādos datumos:

5., 9., 12., 16.,
19., 23., 26., 30.

ZIŅAS

Veidos bezpeļņas organizāciju atkritumu apsaimniekošanai

Nākamnedēļ Preiļu rajona, Daugavpils rajona un Krāslavas rajona pašvaldību atbildīgie speciālisti plāno tikšanos, kuras gaitā apspriedīs iespējas tuvākajā laikā izveidot bezpeļņas organizāciju, kura nodarbosies ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, vispirms tiks izstrādāti jaunveidojamās sabiedrības ar ierobežotu atbildību statūti.

Turpinās gāzes vada būvi uz Rēzekni

Šogad tiek plānots turpināt projektēšanas un celtniecības darbus gāzes vada būvē no Preiļiem uz Rēzekni, šo akciju sabiedrības «Latvijas gāze» apņemšanās apstiprināja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciālisti. Pašlaik uz kartes nosprausta iespējamā gāzes vada trase, kā arī apzināti zemes īpašnieki, kuru teritoriju skars būvdarbi. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, gāzes vada turpinājums ies pa vairāku Preiļu rajona pašvaldību teritorijām — Preiļu novadu, Riebiņu, Rušonas un Silajāņu pagastu.

Pabeigs rajona teritoriālpilnojumumu

Šogad jāpabeidz Preiļu rajona teritoriālpilnojumums, šim nolūkam palikuši aptuveni 2000 lati Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mērķdotācijas, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs. Rajona padomes speciālisti rīkos tikšanās ar iedzīvotājiem visās pašvaldībās, iepazīstinās cilvēkus ar rajona teritoriālpilnojumumu. Viņu domas un viedokļi tiks ņemti vērā, lai pilnībā sagatavotu dokumentu un aizstāvētu to Preiļu rajona padomē, bet pēc tam arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā.

Rīko atpūtas pasākumu tiņiem

Līvānu bērnu un jauniešu centrs 11. janvārī pulksten 18.00 rīko atpūtas pasākumu tiņiem «Viena vieta uz zirga vēl brīva», kura laikā jauniešus no 14 līdz 18 gadu vecumam izklaidēs breikeru deju grupa, būs konkursi, atrakcijas un arī zirgs, bet pasākuma noslēgumā iecerēta diskotēka, pastāstīja centra vadītāja Valentīna Poikāne. Savukārt janvāra vidū Līvānu «namiņā» notiks šūšanas modeļšanas, mīksto rotālietu izgatavošanas un frizieru pulciņa audzēkņu darbu personālizstāde «Jaunākais tērps un modē». Šajā pasākumā savu varējumu rādīs bērnu un jauniešu centra pedagogu Silvas Rinkus un Ināras Paegles audzēkņi.

Jaunatnes darbiniekus suminās Rīgā

Kā «Novadniekam» pastāstīja Līvānu bērnu un jauniešu centra vadītāja Valentīna Poikāne, 11. janvārī interešu izglītības pārstāvji ir aicināti doties uz Rīgu, kur Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs rīko vislatvijas jaunatnes darbinieku gada sarikojumu. Interese izglītības iestāžu pārstāji varēs noskatīties Dailes teātra izrādi «Eimijas domas», bet pulksten 21.10 teātra mazajā zālē būs balvu pasniegšana nominācijās «Interese izglītības iestāde 2001», «Jaunatnes darbinieks 2001» un «Jaunatnes sabiedriskā organizācija 2001».

Palielinās ārlaulībā
dzimušo bērnu skaits

Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka ar katru gadu pieaug ārlaulībā dzimušo bērnu skaits. Laikā kopš 1980. gada ārlaulībā dzimušo bērnu skaits palielinājies uz pusi. 1980. gadā 4434 bērni piedzimuši laulībā neesošām sievietēm, 2000. gadā — 8168. Visvairāk ārlaulībā piedzimuši bērni māmiņām vecumā no 25 līdz 29 gadiem.

Paredzēto celulozes
rūpnīcas darbošanos
atliek uz diviem gadiem

Zemkopības ministrijas speciālisti apgalvo, ka celulozes rūpnīca Latvijā varētu sākt darboties tikai 2007. gadā, nevis, kā iepriekš tika plānots, 2004. vai 2005. gadā, jo sarunās ar investoriem vēl ir daudz jautājumu, kas jārisina. Tāpat jāgaida letekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja atzinums un tas būs gatavs tikai šī gada beigās.

Vainīgie notiesāti,
bet nauda tutū

Lai gan tiesas spriedums «Bankas Baltija» lietā tika pasludināts jau 28. decembrī un vainīgajiem piemērots sods, tomēr vairāk nekā 261 miljons latu, ko izdevās ievākt no iedzīvotājiem un uzņēmumiem, atrasti netika, un šobrīd īpašniekiem nav cerību noguldīt naudu atgūt. Līdzekļu pazušana liecina par izmeklēšanas nemākulību, uzskata Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētājs Guntars Krasts. LSDSP priekšsēdētājs Juris Bojārs uzskata, ka pie atbildības būtu saucami arī tā laika valdības vīri, kas pieļāva šādu situāciju, piemēram, ekspremjers Māris Gailis un Latvijas Bankas prezidents Einars Repše. E. Repše pārmēģinājis nosaukt par nepamatotiem.

Naglis reģistrēs
savu vārdu

Bijušais Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektors Jānis Naglis vēl nav reģistrējis savu uzņēmumu un uzsācis konsultanta darbu, ko bija solījis paveikt jau 14. decembrī. Viņš solījumus izjauca atklājums, ka jau 16 uzņēmumi Latvijā savā nosaukumā ir reģistrējuši burtus «JN», kurus gribēja reģistrēt Naglis.

Pienesumu aizliegšana
ieslodzītajiem atzīta
par nelikumīgu

Satversmes tiesa 19. decembrī atzinusi par neatbilstošu Satversmes Tieslietu ministrijas un tās pakļautībā esošās ieslodzījuma vietu pārvaldes apstiprinātos noteikumus, kas liedz izmeklēšanas cietumos saņemt pārtikas pienesumus. Šī ir pirmā lieta, kurā Satversmes tiesa apmierinājusi privātpersonu iesniegto sūdzību.

Privatizācijas un
sertifikātu gals

Gada beigās kā maksāšanas līdzekļiem valsts un pašvaldību īpašuma, arī dzīvokļu privatizācijā beidzas par nodzīvoto laiku iedzīvotājiem piešķirtie jeb parasto sertifikātu derīguma termiņš. Valdība 2002. deklarējusi kā gadu, kad tiks pabeigta lielo uzņēmumu privatizācija.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikraksta publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

ZINĀS

Valsts Jaungada dāvanas
tautai

Ar 1. janvāri stājas spēkā vairāki desmiti jaunu likumu, lēmumu, rīkojumu, ar kuriem tautu ir aplaimojusi Saeima un valdība. «Novadnieks» sniedz pārskatu par tiem jaunievedumiem, kurus nāksies zināt, ievērot un izmantot iedzīvotājiem.

Valsts prasības
maksāt nodokļus

Plaši reklamēts valdības labais darbs ir uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes samazināšana no 25% uz 22%. Vēl lielāks nodokļu atlaides dotas uzņēmumiem, kuru kuģi brauc zem Latvijas karoga, jo ievākt nodokļus no Latvijas uzņēmumu kuģiem valsts tik un tā nespēj — kuģi brauc zem «lētajiem» karogiem.

Papildu nodokļu slogs uzlikts spēju zaļu un automātu īpašniekiem.

Grozījumi likumā «Par muitas nodokli (tarifiem)» samazina to preču daudzumu, kuru privātpersonas drīkst ievest Latvijā bez nodokļiem.

Stājas spēkā vidēji par 50% paaugstinātas transportlīdzekļu ikgadējās nodevas likmes.

Valsts centīsies palielināt degvielas akcīzes nodokļa ienākumus, ieviešot jaunu kārtību, pēc kuras noteikt to, vai viela ir vai nav benzīns vai dīzeļdegviela.

Teorētiski stājas spēkā prasība, lai mākslinieki, žurnālisti, eksperti u.tml. personas, kurām ir gan noteikta darba vieta, gan honorāri, sāk uzskaitīt honorārus, kuri pēc 1. ceturkšņa viņiem būtu jāpiesaka Valsts ieņēmumu dienestā un par kuriem būs jāmaksā nodoklis. Tomēr visticamāk, ka šāda likuma norma tiks atcelta, jo Saeimas vairākums ir nobalsojis par attiecīga likumprojekta nodošanu Saeimas komisijām. (Saeima 29. novembrī atbalstīja honorāru aplikšanu ar nodokļiem, bet pēc nedēļas savu nostāju mainīja).

Maksās algas un
pensijas

No 2002. gada 1. janvāra valstī tiek noteikta minimālā pensija, kuras lielums būs atkarīgs no darba stāža. Cilvē-

kiem ar 10-20 gadu darba stāžu minimālā pensija tiek noteikta sociālā nodrošinājuma pabalsta (Ls 30) apmērā ar koeficientu 1,1 (t.i. Ls 33). Ar 20-30 gadu darba stāžu piemērojama koeficients būs 1,3 un pensija nedrīkstēs būt mazāka par Ls 39. Tiem, kuru darba stāžs pārsniedz 30 gadus, koeficients būs 1,5 jeb minimālā pensija Ls 45 mēnesī.

No 2002. gada 1. janvāra strādājošiem pensionāriem tiks maksāta pensija trīs sociālo pabalstu apmērā (Ls 90).

Ir izdarītas izmaiņas arī pensiju indeksācijā. Tās paredz indeksēt nākamā gada laikā pensijas līdz Ls 90. Ja inflācija nepārsniedz 5%, pensijas indeksēs vienreiz gadā, ja pārsniedz — divreiz.

Tiem, kuri devušies pensijā no 2000. gada 1. janvāra, kam ir vairāk nekā 30 gadu darba stāžs un kas saņem ļoti mazas pensijas, likuma grozījumi ļauj VSAA pieprasīt pensijas pārrēķinu, par pamatu aprēķinam ņemot vidējās sociālās nodrošināšanas iemaksu algas no 1996. gada līdz 1999. gada beigām.

Likuma grozījumi paredz, ka personas, kuras ir izaudzinājušas piecus un vairāk bērnus līdz astoņu gadu vecumam, ir tiesīgas doties pensijā piecus gadus pirms noteiktā termiņa.

Strādājošie invalīdi varēs pieprasīt trijos gados reizi pensijas pārrēķinu.

Līdz 2005. gada 1. jūlijam likums paredz saglabāt tiesības pensiju pieprasīt priekšlaikus.

Jāsāk
Komerclikuma
pildīšana

Divus gadus ilgā jezga apņemto, bet izpildīšanai atlikto Komerclikumu pēc 1. janvāra pieņems jaunus veidus. No šodienas dibinātos uzņēmumus Uzņēmumu reģistrs reģistrēs saskaņā ar šo likumu. Jau nodibinātos, bet vēl neregistrētos uzņēmumus UR janvārī reģistrēs pēc vecajiem likumiem, bet esošo uzņēmumu pārreģistrācijai pēc jaunā likuma prasībām atvēlēti trīs gadi. UR aicina uzņēmumus nesteigties ar uzņēmumu pārreģistrāciju, bet pamatīgi iepazīties ar reformu reglamentējošiem dokumentiem un skaidrojumiem.

Komerclikuma ieviešana neskar kooperatīvās savienības, zemnieku un zvejnieku saimniecības, amatniekus un tāpat arī bezpeļņas SIA un bezpeļņas a/s. Paliek spēkā dažu politiku un uzņēmēju solījumi panākt likuma grozīšanu pirms tam, kad uzņēmumiem būs masveidā jāpilda Komerclikums tā tagadējā veidā.

Valsts solījumi
sargāt darbiniekus,
patērētājus
un dabu

Stājas spēkā Darba aizsardzības likums, kura autori lepojas ar to, ka ir parakstījuši Eiropas Savienībā pieņemtās normas. Saskaņā ar likumu ir izstrādāti vairāki Ministru kabineta noteikumi.

Grozījumi «Patērētāju aizsardzības likumā» nosaka «pārdošanu» un «atlaizi» izsludināšanas kārtību. Piemēram, «izpārdošanu» nedrīkst izsludināt, ja nav pagājuši trīs mēneši pēc pēdējās izpārdošanas, piedāvāto preču vai pakalpojumu cena nedrīkst mainīties vismaz mēnesi pirms «izpārdošanas» izsludināšanas, un «izpārdošanu» jāizsludina vismaz piecas dienas pirms tās sākuma, par to izliekot paziņojumus tirdzniecības vietā.

Grozīti noteikumi par medikamentu ieviešanas, izvešanas un izplatīšanas kārtību un noteikumi par jaunu zaļu reģistrēšanu: valsts prasības aptiekām un zaļu lieltirgotavām aug, tāpēc visticamāk, ka augs arī zaļu cenas.

Jauni noteikumi par ķīmisko vielu tirdzniecību prasa, lai ikviena ražošanas un tirdzniecības firma, kurā vienas darbdienu laikā ir darīšanas ar vairāk nekā 50 gramiem vielu, kuras atzītas par bīstamām, ir jābūt vismaz vienai personai ar vidējo profesionālo ķīmika izglītību.

Stājas spēkā astoņi Ministru kabineta noteikumi par uztura bagātinātāju lietošanu, minerālūdens un alkoholisko dzērienu marķēšanu, par higiēnas prasībām gaļas sadalīšanai, iesaiņošanai un iepakojšanai, par pienu un tā produktu apriti, par maksimāli pieļaujamām mikrobioloģiskā piesārņojuma normām pārtikā un par dažādu ministriju ierēdņu kompetences sadali-

jumu, veicot pārtikas preču aprites uzraudzību.

Noteikumi par atkritumu sadedzināšanu samazinās kaitīgo vielu daudzumu, ko legāli drīkst izlaist gaisā katlu mājas, bet arī privātpersonām ir jāpiesargājas, dedzinot plastmasas pudeles vai autoriepas, jo viņu kaimiņiem tagad ir lielākas iespējas sūdzēties par nelabu smaku attiecīgā reģiona vides pārvaldei vai veselības aizsardzības centra filiālei.

Noteikumi par ceļu drošības auditēšanas kārtību ceļu projektiem un pastāvošajam ceļu tīklam sola samazināt autoavāriju iespējamību.

Bērnu aizbildņiem
liks atdot naudu
valstij

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) ne vien pārņems valsts sociālo pabalstu izmaksas aptuveni 6,4 tūkstošiem personu, kuras ņemušas aizbildniecībā bērnus, bet sola arī atgūt valsts naudu, ja iepriekš pašvaldības to izmaksājušas nepamatoti. Proti, aizbildņiem pienākas Ls 32 mēnesi par katru aizbildniecībā esošo bērnu un Ls 38 par aizbildņa pienākuma pildīšanu neatkarīgi no aizbildniecībā esošo bērnu skaita, bet no šīs summas vajadzētu atņemt naudu, pie kuras aizbildnis ticis līdz ar bērna pensiju par apgādnieka zaudējumu un vēl dažiem pabalstiem. VSAA ir konstatējusi, ka pašvaldības daudzos gadījumos ir «aizmirsušas» tautpīt valsts naudu un tagad prasa, lai aizbildņi vai varbūt pašvaldības šo naudu atdod valstij.

Valsts apdrošinās
tiesnešu dzīvību
un veselību

No 1. janvāra stājas spēkā grozījumi likumā «Par tiesu varu» un valsts turpmāk apdrošinās tiesnešu dzīvību un veselību, no valsts budžeta līdzekļiem piešķirot līdz 24 mēneša algām. Uz tiesnešiem attieksies sociālās garantijas un piemaksas, kādas likumā noteiktas civildienesta ierēdņiem, kā arī šajā likumā paredzētie izņēmumi. Dzīvība un veselība būs jāapdrošina 454 cilvēkiem uz laiku līdz trīs gadiem.

Sagatavoja T.Elste

«Kas vēlas visu reformēt,
tam jāšāk pašam ar sevi.»
Vācu sakāmvārds

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Kas notiek, tas tikai uz labu

No «Novadnieka» rīkotās aptaujas «Gada cilvēks — 2001» vairāk nekā 400 anketu lielās kaudzītes, kā bija solīts, izvilcām vienu. To, kuras sūtītājs saņēma redakcijas pārsteiguma balvu — jaunā 2002. gada talismanu, nedaudz amizantu un smaidīgu rotaļu zirgu. Anketu bija iesūtījuši preiliete Lilita Baško, divu bērnu māmiņa un Preiļu 2. vidusskolas direktora vietniece.

2. janvārī Lilita viesojās «Novadnieka» redakcijā, kur redaktores Tamāras Elstes ma balvu līdz ar veiksmes, veselības un laimes vēlmēm Zirga gadā. Aicinājām Lilitas kundzi dalīties pārdomās par aizvadītā gada notikumiem valstī, rajonā un cilvēkiem, kuri viņasprāt pelnījuši atzinību.

— Vispirms godīgi atzišos, ka biju patiesi pārsteigta, kad kolēģi mani sāka apsveikt. Nespēju uzreiz atcerēties, kādā loterijā tad esmu piedalījies, jo anketu par gada cilvēku aizpildīju Preiļu rajona galvenajā bibliotēkā un par iespēju vinnēt pārsteiguma balvu pat īsti neizlasīju.

Pēc manām domām pagājušā gada notikums Latvijā ir Rīgas astoņsimtgades svinības, kas bija vērienīgs un skaists pasākums. Aptaujas rezultāti liecina, ka ar mani nesaprātis bijuši arī daudzi citi.

Par gada cilvēku valstī es uzskatu Einaru Repši, jo atteikties no tāda amata, naudas un līdz ar to arī tādas varas, kāda bija viņa rokās Latvijas Bankā, varētu nebūt ne katrs. Galvenais, ka viņš nopietni gatavojas darbam politiskajā arēnā. Jauns cilvēks, kas zina valsti gan no iekšienes, gan

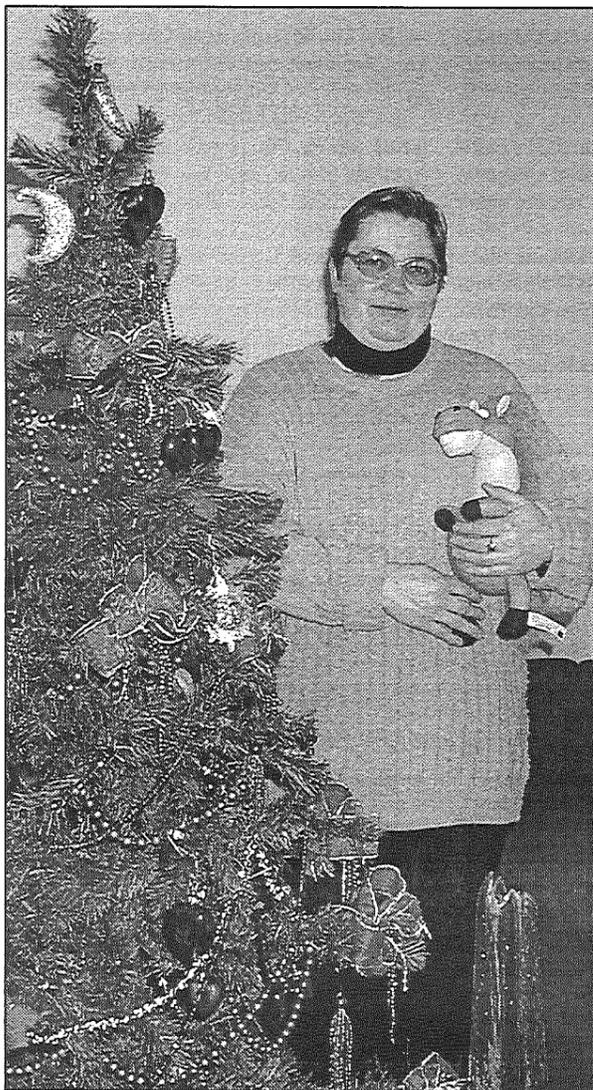
no ārienes, — tas jau ir nopietni. Ceru, ka viņam izdosies.

Gada notikums rajonā, bez šaubām, bija trešās Trīsziņņu spēles, kas atstāja gaišas noskaņas ne tikai preiliešu sirdīs, bet arī aiznesa mūsu pilsētas vārdu un labo slavu tālu pasaulē. Vēl es ierakstīju arī otru notikumu — cirka izrādi, kas saucās pašvaldību vēlēšanas.

Gada cilvēka titulam rajonā es izvirzīju Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatori un kultūras valsts inspektori Elvīru Brovacku. Viņa ir šarmanta sieviete, triju dēlu māmiņa, politiķe un arī lieliska kultūras darbiniece. Otrās tik vispusīgas, enerģiskas un optimistiskas sievietes rajonā nav, viņa ir godam nopelnījusi pateicības vārdus.

Pēc dabas esmu optimiste un dzīvoju pēc principa — kas mainās, tas mainās uz labu. Skatīties atpakaļ, sūdzēties un žēloties nav manā dabā. Notikušajā vienmēr mēģinu atrast ko sirdij tīkamu, lai būtu dzinulis dzīvot tālāk.

Pagājušā gada nogale mūsu skolai atnesusi vairākus patīkamus jaunumus. Esam atraduši kopīgu valodu ar novada domi jautājumā par internāta ēkas tālāku izmantošanu, mums apsolīts, ka arī turpmāk varēsim telpas izmantot skolas vajadzībām. 28. decembrī viesojāmies pie draugiem Šampētera pamatskolā Rīgā, apmeklējām Melngalvju namu. Patīkams pārsteigums bija arī jaunizveidotā integrācijas fonda atbalsts mūsu iesniegtajam projektam — piešķirtos 2000 latus izmantosim skolas mācību grāmatu fonda atjaunošanai. Arī šogad rakstīsim projektus, gribas, lai mūsu skolas pedagogiem rastos iespēja pilnveidoties.

● Zirga gadā būs jāstrādā kā zirgam, saņemot «Novadnieka» pārsteiguma balvu, soliņa Lilita Baško. Foto: M. Rukosjevs

Man personīgi 2001. gads bija zīmīgs ar diviem izlaidumiem. Dēls Aleksandrs beidza pamatskolu un tagad mācās Preiļu 2. vidusskolas 10. klasē, bet meita Inna absolvēja Rēzeknes augstskolu. Viņa ir angļu valodas skolotāja jau minētajā Šampētera pamatskolā Rīgā, bet nākamvasar plāno papildināt zināšanas vācu valodā, jo ir uzvarējusi Gētes institūta organizē-

tajā konkursā un apmeklēs bezmaksas kursus Vācijā.

Pērnajā gadā bija arī pietiekami dažādu nejaucību, kas saistītas ar vēlēšanām. Viena lieta ir, nomelnojot citus, tikt zirgā, bet pavisam kas cits, strādāt. Tāpēc novēlu visiem labu veiksmi un morālo skaidrību šogad, jo Saicimas vēlēšanu gaidās gads solās būt ne mazāk saspringts.

L. Kirillova

Līvānu novada pagastos šogad gribētu sakārtot ūdenssaimniecību

Līvānu novada Rožupes un Turku pagasta komitejās jau izskatīti priekšlikumi šī gada pašvaldības budžeta sastādīšanai. Rožupē ir izstrādāti 2002. gada budžeta projekta ieteikumi, kurus vēl skatīs un analizēs novada domē. Kā informēja Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Viktors Kūka, ir domāts par remontdarbu pabeigšanu Rožupes kultūras namā, kurā kāpeniski tiek veikti atjaunošanas darbi. Viena no aktuālākajām problēmām jau

daudzus gadus ir saistīta ar ūdenssaimniecības sakārtošanu un atdzelošanas iekārtu uzstādīšanu. Kā atzīst V. Kūka, šogad tiks pieliktas visas pūles, lai lietas ietu uz priekšu un rožupieši tiktu pie kvalitatīva dzeramā ūdens. Taču viņš neslēpa, ka ar atdzelošanas iekārtu uzstādīšanu vien būs par maz, jo ūdensapgādes sistēmas pagastā ir novecojušas un tās nepieciešams mainīt, taču šādas rekonstrukcijas veikšanai vajadzīgi aptuveni 50 tūkstoši latu. Nav jēgas pa-

cauru ūdensvadu pumpēt tīru ūdeni, atzīst V. Kūka. Viņš uzsver, ka papildus līdzekļus rekonstrukcijai jāmeģina piesaistīt projektu ceļā, daudz atkarīgs arī no tā, kā pildīsies pašvaldības budžets. Līdzīgas problēmas nodarbina arī Turku pagasta vadību. Lai gan ūdens kvalitāte Jaunsilavās nav tik kritiska kā Rožupē, tomēr arī šeit nepieciešama atdzelošana, atzīst otrs Līvānu domes priekšsēdētāja vietnieks Juris Bronka. Jāmeklē līdzekļi arī bibliotēku

attīstībai, jo nevienā no abām Turku pagasta bibliotēkām nav datoru. Pašvaldība 2001. gadā savām bibliotēkām iegādājusies tikai grāmatas un katrai pa kopētājam, taču bez datorizācijas neiztikt, pārliecināts J. Bronka. Vai pagastu interese tiks ņemtas vērā, sastādot Līvānu novada budžetu, noskaidosim jau janvārī, kad domē tiks apstiprināts budžeta sadalījums 2002. gadam.

G. Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklaušisim pa tālr. 1-53-07056.

Sveicināti Jūsmājās!

Ir noslēgusies preses izdevumu abonēšana 2002. gadam. Mums prieks par katru lasītāju, kas savu balsi atdevis par «Novadnieku» un it īpaši par lielo lasītāju skaitu, kuri laikrakstu parakstījuši uz visu 2002. gadu. No visu lasītāju pulka tas ir 25,5%.

Safidzinot ar iepriekšējo gadu, avīzes abonēšanas maksa ir nedaudz palielinājusies, jo jau pērn pieauga avīzes iespiešanas cena tipogrāfijā, palielinājās papīra, degvielas un telefonsarunu izmaksas. Jārēķinās arī ar pasta izdevumiem par avīzes pārsūtīšanu, apstrādāšanas un piegādes maksu. Tas viss ietekmē laikraksta izgatavošanu, izdošanu un izplatīšanu. Šeit vietā atgādināt lasītājiem, ka šogad ir pēdējais gads, kad preses izdevumi valstī netiek aplikti ar pievienotās vērtības nodokli. Nākošgad jāreķinās, ka preses izdevumiem (tāpat arī medikamentiem, grāmatām, komunālajiem pakalpojumiem, rotalietām u.c.) tiks piemērots 9% PVN.

Kāds lauku lasītājs jautā, kāpēc viņam jāmaksā par «Novadnieku» vairāk nekā divi lati mēnesī. Izrādās, ja cilvēks pats nedodas uz pastu pasūtīt avīzi, tad par pakalpojumu, kad pastnieks ienāk jūsu mājās un izraksta abonēšanas kvīti, arī ir jāmaksā. Tāpēc centieties pasūtīt laikrakstu paši un, lai retāk būtu jāstaigā uz pastu, uz ilgāku laika periodu.

Atbildēšu lasītājiem arī uz jautājumu, kāpēc «Novadnieka» viena eksemplāra cena tikai nedaudz atšķiras no nacionālo avīžu cenām. Abonēšanas maksu redakcija nosaka, ņemot vērā izdevumus un ieņēmumus. Nacionālās avīzes tiek drukātas pašu uzņēmumu tipogrāfijās, bet rajona avīzēm par drukāšanu tipogrāfijas plēs pēdējo ādu, pie tam, jo mazāka tirāža, jo lielāka maksa. Secinājums, jo būs vairāk «Novadnieka» abonentu, jo avīze kļūs lētāka. Jārēķinās arī ar iedzīvotāju pirktspēju, tāpēc arī reklāmas izcenojumi un līdz ar to arī ieņēmumi lielajām avīzēm ir nesafidzināmi augstāki.

Turklāt rajonu laikraksti visbiežāk nodarbojas tikai ar vienas avīzes izdošanu, taču «Dienu», «Neatkarīgo Rīta Avīzi», «Lauku Avīzi» izdodošo akciju sabiedrību un vienīgās tipogrāfijas Latgalē «Latgales drukā», kurai pieder «Vietējā» avīze, darbība ir plaša un daudzveidīga, ieņēmumi ir pietiekoši, lai savu avīžu izdošanu dotētu, turot zemu cenu. Turklāt mūsu ieņēmumi ir tikai no reklāmas, abonentiem un laikraksta pārdošanas. Sprotams, ka jebkura rajona laikraksta abonentu skaits nevar sasniegt lielāko nacionālo preses izdevumu skaitu un izturēt dempingu, toties ar lepmi paceltu galvu mēs varam apgalvot, ka esam tuvāk savam lasītājam.

Pateicoties abonentu uzticībai Preiļu rajonā un pārējos Latvijas novados, «Novadnieks» ir stabils. Kamēr būsiet jūs, «Novadnieks» nemainīs savus principus līdz ar apstākļiem 2002. gadā un turpmāk, bet, ja nevarēs mainīt apstākļus, mainīs savu attieksmi pret tiem.

To, ka iedzīvotājiem esam vajadzīgi, liecina ik vēstule, telefona zvans vai nāciens uz redakciju. Varam secināt, ka lasītāju intereses ir daudzpusīgas. Satrauc vienīgi tas, ka ļoti daudz pienāk anonīmu vēstule. Cilvēks izsaka kritiku, savu viedokli, bet neatklāj savu vārdu. Lūk, jūs, žurnālisti, noskaidrojiet un noteikti publicējiet manus norādījumus, aizrādījumus, bieži vien aizvainojumus, un tieciet galā, atbildiet paši, bet es — rakstītājs — palikšu aiz kadra, jo man bail atbildēt par saviem vārdiem. Varu atbildēt, ka anonīmas vēstules, kuras ieturētas agresīvi apsūdzošā stilā, neminot neko konkrētu, tikai izgāžot zultī, redakcija nepublicēs, bet pašvaldību vadītāju darba stils, budžeta līdzekļu un nodokļu maksātāju naudas izlietojums (visbiežāk vēstulēs skartā tēma) ir un būs rajona laikraksta uzmanības lokā, bet bez agresivitātes, dzelīguma, kā to vēlas daži lasītāji. Tāpēc aicinu savas vēstules parakstīt, norādot arī adresi, zvanot droši nosaukt uzvārdu, jo informācijas avotu redakcija pēc likuma var izpaust tikai tiesā un arī ne vienmēr. Būsim atklāti, veidosim laikrakstu kopā. Tikai abpusēja uzticēšanās ļaus šķetināt dažnedažādus sarežģījumus un ticēt, ka dzīve reiz kļūs labāka.

«Novadnieka» vārdā
Tamāra Elste, redaktore

Godalgu izmantos skenera pirkšanai

Ziemassvētku noformējumu un svētku noskaņas radišanas konkursā Preiļos pirmā vieta un 75 latus liela naudas prēmija piešķirta rajona bērnu un jauniešu centram. Kā pastāstīja centra direktore Aija Caune, naudu izlietošot ļoti nepieciešamas lietas — skenera iegādei. Par šīs iestādes noformējumu rūpējās viss darbinieku kolektīvs. Katrs pulciņš savas skolotājas vadībā izgreznoja savas telpas un logus, bet par koridoru vizuālo izskatu gādāja Ilga Peiseniece, Ingūna Patmalniece, Igors Kolosovs. Dekorēšanā galvenokārt izmantoti dabas materiāli, «namiņa» rotājumi bija ieturēti baltos toņos.

Noformēšanas konkursā otro vietu un prēmiju Preiļos ieguva ziedu salons «Astra», bet trešā godalga piešķirta SIA «Zolva» un skaistumkopšanas salonam «Lote».

L.Rancāne

LĪVĀNU NOVADĀ

Salūts izmaksājis 400 latus

Jaungada nakts salūts Līvānu novada domei izmaksājis 400 latus. Salīdzinājumam 2000. gada sagaidīšanas salūts līvāniešiem izmaksāja 900 latus, taču arī šī gada ugunošana bija gana ilga un skaista. Sadarbībā ar uzņēmumu «Daugulis un Co» dome iedzīvotājiem, kas visai aukstajā 31. decembra naktī bija ieradušies laukumā pie kultūras centra, nodrošināja arī glāzi karstvēina. Vairākums domes deputātu svētku nakti pavadīja ģimenes un draugu lokā, un uz aicinājumu publiski sveikt savus vēlētajus jaunajā gadā atsaucās tikai V.Gercāns un viņa vietnieks V.Kūka.

Līvānos lems par municipālās policijas veidošanu

Lemjot par šī gada pašvaldības budžeta sadalījumu, tiks skatīts jautājums par līdzekļu piešķiršanu municipālās policijas izveidošanai un uzturēšanai, «Novadniekam» pastāstīja Līvānu novada domes priekšsēdētājs V.Gercāns. Priekšlikumu par municipālās policijas nepieciešamību ir izteicis deputāts Valdis Anspaks, un šī ideja varētu gūt arī citu deputātu atbalstu, jo šobrīd Līvānu novadā nav pašvaldības policista, kas uzraudzītu domes saistošo noteikumu ievērošanu, nodrošinātu kārtību izglītības iestāžu rīkoto pasākumu laikā, kontrolētu likum-

došanas ievērošanu saistībā ar karogu izkāršanu svētku dienās, sodītu par autotransporta novietošanu neatļautās vietās, piemēram, pilsētas zaļajā zonā, un veiktu citus kārtības uzturēšanas pasākumus. V.Gercāns pieļāva iespēju, ka pašvaldība varētu uzturēt vienu vai divus policistus, un tas varētu izmaksāt dažus tūkstošus latu gadā. Līdz šim pašvaldībai bija izveidojusies veiksmīga sadarbība arī ar valsts policiju, kopīgi tika rīkoti reidi tirdzniecības vietās, vairāku uzņēmumu īpašnieki ir administratīvi sodīti par alkohola un tabakas izstrādājumu tirdzniecību nepilngadīgajiem.

Ceļu tīrīšana draud ar lielām izmaksām

Līvānu novada ceļu un ielu fondam šīs ziemas puteņi draud ar ievērojamām izmaksām, jau tagad ceļu tīrīšanai iztērēto līdzekļu apjoms ir liels, bet priekšā vēl divi ziemas mēneši, kas, iespējams, prasīs regulāru ceļu tīrīšanu un lielus finansu līdzekļus.

2000./2001. gada ziemas sezonā tīrītas tika tikai pilsētas ielas, taču šoziem sniega tīrīšana jāveic arī uz lauku ceļiem, jo pretējā gadījumā tie kļūtu neizbraucami, atzīst domes priekšsēdētāja vietnieks Juris Broņka. Gada nogalē jau trīs reizes tīrīti Turku un Rožupes pagasta ceļi, kas ir pašvaldības pārziņā, šajās dienās sniega tīrīšana tiek veikta jau ceturto reizi — Turkos tā pabeigta, bet Rožupē to uzsāka šonedēļ.

Kopējais ceļu un ielu garums, ko uztur pašvaldība, Līvānos ir aptuveni 37 km, Turku pagastā

— 65 km, bet Rožupes pagastā — 102 km. Kā informēja J.Broņka, Līvānu pilsētas ielas no sniega atbrīvo p/u «Dzīvokļu un komunālā saimniecība», Turku pagastā sniegu tīra ar pašvaldības traktoru, bet Rožupē šos darbus uzticēts veikt SIA «Rumba 5», kam par viena ceļa kilometra attīrīšanu maksā Ls 3,70 (+PVN). Ceļu tīrīšanu veic tikai tad, kad laika apstākļi tam ir piemēroti, jo puteņa laikā ceļus nav nozīmes tīrīt. Decembrī sniega tīrīšana Līvānu pilsētā izmaksājusi 1530 latus, bet lauku teritorijā — 1555 latus.

Aizvadītajā gadā ir saņemti tikai 78% no plānotā ielu un ceļu fondu līdzekļiem, kas ir 50,3 tūkstoši latu. Lielākā daļa no šīs naudas izlietota pilsētas ielu seguma nomaiņai un remontam, kas 2001. gadā sastādīja 46,3 tūkstošus latu.

Apbalvo tos, kas rūpējās par svētku noskaņu

Aizvadītā gada Līvānu novada domes pēdējās sēdes laikā apbalvojumus un pateicību par svētku noskaņas radišanai vēltajām pūlēm un finansu līdzekļiem saņēma konkursa «Novads Ziemassvētku rotā» uzvarētāji. Kopumā konkursā šogad startēja 17 dalībnieki, to vidū skolas un pirmsskolas iestādes, uzņēmumi, individuālās dzīvojamās mājas un sētas. Kā informēja konkursa atbildīgā darbiniece Inga Markule, skolu un bērnu dārzu grupā 1. vietu ieguva Jaunsilavas pamatskola, 2. vietu — bērnu dārzs «Rūķīši» Līvānos, bet 3. vietu — Līvānu ģimnāzija. Uzņēmumu grupā 1. vieta netika

piešķirta, 2. vietu dalīja i/u «Salons «Tev»» veikals un SIA «Auto faktors» autoserviss, 3. vietu izpelnījās SIA «Paozoli» būvmateriālu veikals un SIA «Bork» kafejnīca «Gamma». Individuālo māju grupā atzinība tika izteikta Turkupoļu ģimenei, kas 2001. gadā ieguva arī sakoptākās mājas statusu pilsētā.

Pieņemta ekspluatācijā Rožupes pamatskola

Novada domes deputāti apstiprināja pieņemšanas komisijas 2001. gada 20. decembra aktu par Rožupes pamatskolas ēku renovācijas un energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbu pieņemšanu ekspluatācijā. Līdz ar to Rožupes skolas siltināšana par Pasaulē Bankas un pašvaldības līdzekļiem ir noslēgusies. Skolā ierīkota gāzes apkure, nomainīti logi, siltināts un rekonstruēts skolas otrais korpus.

Dome maksās televīzijai par informācijas izplatīšanu

Dome pagarinājusi 2001. gada novembrī starp Līvānu novada domi un bezpeļņas organizāciju SIA «Vidusdaugavas televīzija» noslēgtā līguma darbību līdz 2002. gada 1. martam. Dome medijam par tā sniegtajiem pakalpojumiem janvārī un februārī maksās 167 latus.

Novadam būs pārstāvis tirdzniecības un rūpniecības kamerā

Sakarā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Dienvidlatgales reģionālās komisijas izveidi arī Līvānu novada dome ir lūgta deleģēt tajā savu pārstāvi. Domnieki panākuši vienošanos izvirzīt par LTRK Dienvidlatgales reģionālās komisijas pārstāvi domes attīstības plānošanas komisijas locekli un uzņēmēju Ilgoni Sniķeri. Kā pastāstīja novada biznesa informācijas centra vadītāja Astērija Vucēna, reģionālās komisijas darbības mērķis ir kameras darbības paplašināšana un vietējo uzņēmēju iesaistīšana, viņu problēmu apzināšana, risināšana. Kameras biedre ir arī Līvānu novada pašvaldība, kas kā prioritāti izvirzījusi uzņēmējdarbības veicināšanu novadā. Tirdzniecības un rūpniecības kamerā var griezties arī vietējie uzņēmēji, un, kā pastāstīja A.Vucēna, tā piedāvā plašas iespējas, piemēram, biznesa sadarbības partneru meklēšanā un citās jomās.

Atbalsta pensionāru balles rīkošanu

No domes sociālā budžeta līdzekļiem piešķirta nauda novada pensionāru Ziemassvētku balles rīkošanai. Šim mērķim pašvaldība atvēlējusi 100 latus.

G.Kraukle

Numeroloģiskā prognoze Latvijai 2002. gadam

Numeroloģija... Mācība par to, kā skaitļu noslēpumainās vibrācijas ietekmē mūs un mūsu dzīvi. Sākums šai mācībai meklējams senajā filozofijā, kur katrs no skaitļiem atbilda kādam no pasaules rašanās un attīstības posmiem.

Numeroloģisko prognozēšanas metodi, tāpat kā citas okultās metodes var izmantot ne tikai attiecībā uz cilvēkiem, bet arī uz valstīm. Pamēģināsim sastādīt prognozi Latvijai 2002. gadam. Par izejas punktu ņemot ceturta maija deklarāciju un saskaņā ar numeroloģijas kanoniem iegūstot t. s. Per-

sonālā gada numuru, saskaitot dzimšanas mēneša un datuma ciparus ar pašreizējā gada cipariem un rezultātu norēķinot uz viencipara skaitli, iegūstam Latvijas Personālā gada ciparu 4 (2+0+0+2+4+5). Līdz ar to Latvijai šim gadam iegūstam šādu prognozi.

Sogad Latvijai pats būtiskākais ir ikdienas it kā nemanāmais melnais darbs. Gada sākumā, kamēr vēl izpaužas iepriekšējā gada vibrācijas, svarīgi ir ne tikai strādāt, bet arī pēc iespējas veidot Latvijas tēlu pasaulē. No tā, kāds būs šis tēls, var būt atkarīgas gan mūsu izaugsmes, gan iespējas integrēties pasaulē un

Eiropā. Nepieciešams strādāt ar iedvesmu, liekot lietā iztēli un jaunrades spējas biznesā un citās jomās. Nepieciešams parādīt pārejai pasaulei, ka Latvijas tauta palaujas uz saviem spēkiem un tic tiem, tad arī varēs sagaidīt palīdzību no pārējās pasaules. Tomēr, kā jau teicām, galvenais atslēgas vārds Latvijai šogad ir darbs. Šajā gadā neviens nedrīkst slinkot un nodoties dzīves baudīšanai. Valsts pārvaldē beidzot nepieciešams ieviest kārtību, ko būs iespējams izdarīt nevis ar skaļiem vārdiem, bet skrupulozā, brīžiem nepateicīgā ikdienas darbā, kurā galveno lomu spēlēs ne tik daudz politiķi, kā

profesionāļi, iedzīļinoties visos sīkumos. Šajā gadā vairāk vai mazāk tiks arī savesta kārtība likumdošanā. Tagad ir jāceļ jāstrādā, jāpārdod un jāpērk.

Veicamie darbi prasīs arī lielus izdevumus un tāpēc diemžēl gūtie panākumi vēl visai niecīgi izpauzīsies labklājības pieaugumā. Īpaša uzmanība valstī un prasmīga vadība būs nepieciešama banku sektoram un šis gads var kļūt par Latvijas banku tālākas izaugsmes un nostiprināšanās gadu. Būtiskākas pārmaiņas dzīves līmenī un katra pilsoņa dzīvē sagaidāmas tikai gada beigās, pēc Saeimas vēlēšanām, kad jau sāks izpausties nākamā

gada vibrācijas. Tajā pašā laikā nepieciešams atcerēties, ka šā gada vibrācijas, kas nosaka nepieciešamību smagi un nenogurstoši strādāt, nedrīkst ignorēt un sākt baudīt sasniegtā augļus priekšlaicīgi. Gada, kurā skaitlis ir četri, prasību ignorēšana var ļoti negatīvi ietekmēt visus turpmākos gadus, atstājot visai maz iespēju tālākai izaugsmei un nolēmto valsti panīkumam un atpalicībai. Taču, ja strādāts tiks godprātīgi, tad nākamajā 2003. gadā jau gaidāmas visai nopietnas pozitīvas pārmaiņas visas sabiedrības dzīvē.

«Astroloģiskā Avīze»

INFORMĀCIJA

«Spektrs» savā jubilejā apdāvina pircējus

— Es un mana ģimene esam ļoti pateicīgi individuālajam uzņēmumam «Spektrs» par šo necerēto un skaisto dāvanu, — teica Preiļu iedzīvotāja Valentīna Karpušenko pēc tam, kad veikala «Spektrs» loterijā izlozētā galvenā balva — PHILIPS televizors bija jau nogādāts un uzstādīts viņas mājās. Loteriju pircējiem veikals organizēja sakarā ar individuālā uzņēmuma «Spektrs» desmit gadu jubileju. Veikals ar tādu pašu nosaukumu pastāv jau četrus gadus.

● Individuālā uzņēmuma «Spektrs» īpašnieks Arvis Audars (no kreisās) ar dzīvesbiedri Mariju (centrā) kopā ar Āriju un Juri Puduļiem no Stabulnieku pagasta, kuri izlozē vinnēja putekļu sūcēju.

Balvu izloze notika 27. decembrī kinoteātrī «Ezerme». Uz veiksmi varēja cerēt tie pircēji, kas «Spektrā» akcijas laikā iegādājās kādu pirkumu vismaz desmit latu vērtībā. Balvu fonds bija patiešām vērtīgs, un pircēju daudz, par to varēja pārliecināties ikviens, kas ieradās uz akcijas noslēgumu — izlozi. Izrādījās, ka veiksminieki dzīvo visās rajona vietās. Tējkannu vinnēja Juris Sineļņikovs no Preiļiem, Marija Skutele no Saunas un Dzintra Erte no Galēnu pagasta. Ar garšīgu kafiju no jaunā kafijas automāta savējos varēs cienāt Valdis Vilcāns no Preiļiem un Jānis Dukurs no Galēnu pagasta. Modernus katlus savā īpašumā ieguvā Alberts Mičulis no Stabulnieku un Maija Spūle no Jersikas pagasta, bet par magnetolas īpašnieku kļuva preiļietis Māris Ancāns. Putekļu sūcējs bija patīkams pārsteigums Stabulnieku pagasta iedzīvo-

tājam Ārijai Pudulei. Mikroviļņu krāsns aizceļoja uz Līvāniem, un par to priecājas Irēna Dzene, bet televizors nonāca Valentīnas Karpušenko īpašumā.

Patī Valentīna šajā izlozē nepiedalījās. Biju pat piemirsusi, ka esmu aizpildījusi un veikalā atstājusi izlozes talonu, viņa vēlāk stāstīja «Novadniekam». Esot sūtījusi talonus uz dažādām izlozēm, bet vienmēr veltīgi. Šoreiz piedzīvoju pilnīgi necerētu pārsteigumu, priecājās galvenās balvas ieguvēja. Izlozes laikā zālē gan bijusi viņas meita, kura vakarā iepriecinājusi māti un pārējos ģimenes locekļus ar pārsteidzošu ziņu.

Valentīna stāstīja, ka ģimenē, protams, televizors jau bijis, taču tagad tas tikšot pārvietots uz virtuvi. Jaunajam — goda vieta. Tajās retajās

reizēs, kad visu četru cilvēku ģimene būs mājās, pie televizoriem varēs apvienoties «interesu grupās». Valentīnas vīrs Vasilijs ir tālbraucējs autovadītājs, meita Veronika beidz studijas Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē, kur apgūst angļu un zviedru valodu, bet Andrejs ir pirmkursnieks Rēzeknes augstskolā. Studē pedagoģiju. Valentīna strādā rajona izglītības pārvaldē.

Individuālā uzņēmuma «Spektrs» īpašnieks Arvis Audars savukārt izteica gandarījumu par pircējiem, kuri iecienījuši viņa uzņēmumu un veikalu. Lielā mērā tas ir arī viņa dzīvesbiedres Marijas un veikala pārējo darbinieku nopelns, jo pircējiem šeit tiek izrādīta liela pretimnākšana. Pirmssvētku laikā šeit ir cenu atlaides, bet lielā loterija notika jau trešo gadu pēc kārtas.

Pirmajā gadā galvenā balva — televizors nonācis Galēnu, otrajā gadā — Aglonas pagastā.

Ne tikai šie laimīgie balvu ieguvēji, bet arī visi pārējie, kas piedalījās uzņēmuma «Spektrs» akcijas noslēgumā, saņēma vēl kādu dāvanu, ko savā jubilejā pircējiem dāvināja «Spektrs». Tas bija ugunīgā temperamentā un vitalitātē dzirkstošais Daugavpils Pedagoģiskās universitātes studentu deju ansamblis «Laima» sniegtais koncerts. Aizkustinoši tautiskā garā, ar dziesmu «Pi Dīveņa gari gol-di» un buršanos «Visi ceļi guņim pilni» iesākts, tālākajā turpinājumā tas paņēma savā varā ar zibenīgu pāreju uz budēļu izdarībām, uz stilizētu citu tautu deju virknējumu, uz moderno deju ritmiem. Tērpu, tēlu un mūzikas maiņa, klusinātā tautas dejas un spožs, skaļš, izaicinošs šovs, teicams izpildījums, — tas bija lielisks svētku koncerts, par kuru klātesošie pateicās ar ilgiem aplausiem.

Ansamblis mākslinieciskais vadītājs Elmārs Belinskis «Novadniekam» pastāstīja, ka dejotāji izlases veidā parādījuši apmēram pusi no repertuāra, kas apgūts pēdējo divu gadu laikā. Kā izrādās, «Laima» koncertu Preiļu skatītājiem nav sniegusi kopš tā gada, kad kultūras namā iebruka griesti. Preiļi nav kur uzstāties, teica vadītājs. Taču vienlaikus Elmārs Belinskis «Novadniekam» atzina, ka arī kinoteātra skatuvī priekš dejotāju uzstāšanās atzīstot par pietiekami labu, vienīgi jāpieņem domājot par vietu tērpu maiņai.

L.Rancāne

● Studentu deju ansamblī «Laima» dejo arī jaunieši no Preiļu rajona, kuri studē Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē. Visi dejotāji, kopskaitā 41, preiļiešiem demonstrēja dzirkstošu dzīvesprieku un temperamentu. Foto: L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Jersikas pagastā

■ PAR ZVEJU DAUGAVĀ UN JERSIKAS EZERĀ. Pagasta padome sēdē izskatīja jautājumu par rūpnieciskās zvejas rīku izmantošanas kārtību iekšējos ūdeņos (Daugavā Jersikas pagasta teritorijā un Jersikas ezerā).

■ LEGALIZĒ PATVAĻĪGI UZBŪVĒTĀS CELTNES. Vienai personai ar pašvaldības lēmumu legalizēta patvaļīgi uzbūvēta dzīvojamā ēka. Pašvaldības vadītāja Maija Spūle atzīst, ka nelegālu būvju pagastā ir daudz. Pagasta padome atteikusies no pirmpirkuma tiesībām uz zemes gabalu Jersikas ezera krastā par labu kādam uzņēmējam.

■ PIEŠĶIR LIETOŠANĀ ZEMI. Vienai personai piešķirta lietošanā zeme pushektāra platībā no valsts rezerves zemju fonda.

■ DOD ATĻĀUJU DARBAM. Piešķirta individuālā darba atļauja Nellijai Muginai, kas turpmāk veiks mājlopu un siklopu apzīmēšanu Jersikas pagasta teritorijā.

■ IZNOMĀ ZEMI KŪDRAS FABRIKAI. Pagarināts zemes nomas līgums ar a/s «Līvānu kūdras fabrika» uz 20 gadiem. Jersikas pagastā uzņēmums nomā 54 tūkstošus kvadrātmetru lielu zemes gabalu.

■ PALĪDZ AR MALKU. Bezmaksas malkas krava decembrī piešķirta kādai bezdarbniecei, vecai vientuļai pensionārei, kā arī 2. grupas invalīdam.

■ ATBALSTA «VARAVĪKSNES» BALLI. Pašvaldība piešķirusi 15 latus Jersikas pagasta pensionāru apvienībai «Varavīksne» Ziemassvētku balles rīkošanai.

■ SVĒTKOS — DĀVANAS. Aizvadītajos Ziemassvētkos Jersikas pagasta padome katram bērnam vecumā līdz 16 gadiem piešķirusi naudu saldumu paciņas iegādei. 203 pagasta bērni saņēma saldus veltes 1,50 latu vērtībā katrs. Jersikieši, kas vecāki par 80 gadiem, tika sveikti ar dāvanu 1,50 latu apmērā, tāpat kā Černobiļas AES avārijas sekū likvidācijas dalībnieki. 4 bērni invalīdi saņēma svētku dāvanas 5 latu apmērā, bet 24 iedzīvotāji, kas bijuši politiski represēti, no pagasta padomes saņēma 10 latus.

■ PAGASTA BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTS PĀRSTEIDZ ZIEMASSVĒTKOS UN DOMĀ, KĀ TIKT PIE NAUDAS. Pagasta padomes deputāti apstiprināja pašvaldības iestādes Jersikas bērnu un jauniešu centrs nolikumu. Iestādes vadītāja amatā apstiprināts Aigars Pastars. Pagasta bērnu un jauniešu centrs tika atklāts pagājušajā gadā, bet jau šajos Ziemassvētkos bērni patīkami pārsteiguši pagasta iedzīvotājus. Projekta realizācijas ceļā mazie jersikieši apguva papīra izstrādājumu gatavošanu studentes Olgas Markinas vadībā un pirms Ziemassvētkiem bija sarīkojuši savu darbiņu izstādi, kur no papīra izgatavotās apsveikumu kartiņas, kārbīņas un citus izstrādājumus varēja iegādāties par ziedojumiem. Kā atzina pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, jauniešu centrs darbojas, neskatoties uz to, ka problēmas sagādā līdzekļu trūkums, laukos grūti atrast arī pasniedzējus, kas varētu strādāt ar bērniem. Šogad plānots startēt vairākos projektos, pie kuriem strādā centra vadītājs Aigars Pastars, lielu morālu atbalstu jersikas «namiņš» saņem arī no Preiļu rajona bērnu un jauniešu centra un tā vadītājas Aijas Caunes. Ja vien izdosies piesaistīt līdzekļus, drīzumā Jersikas «namiņā» varētu tikt organizēti kulinārijas kursi skolas vecuma bērniem.

Līvānu novada Rožupes pagastā

■ PIEŠĶIR ZEMI. Līvānu novada Rožupes pagasta komiteja Dienvidlatgales reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei piešķirusi zemi 2,5 hektāru platībā, savukārt kādam iedzīvotājam piešķirta lietošanā zeme 1,2 hektāru platībā.

■ BIBLIOTĒKAS NOLIKUMS APSTIPRINĀTS. Pagasta komiteja apstiprinājusi Līvānu novada Rožupes pagasta bibliotēkas nolikumu. Kā atzina Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Viktors Kūka, jaunā nolikuma apstiprināšana bija vajadzīga, ņemot vērā notikušo administratīvi teritoriālo reformu, kuras rezultātā Rožupes pagasts ir kļuvis par Līvānu novada sastāvdaļu.

■ ANALIZĒ BUDŽETA IZPILDI. Tika analizēta 2001. gada Līvānu novada Rožupes pagasta budžeta daļas izpilde. Ieņēmumi izpildīti par aptuveni 95-96%, taču precīzas summas saistībā ar pērnā gada budžeta izpildi būs zināmas tikai nākamnedēļ.

INFORMĀCIJA

Uz tikšanos aicināti rūpju bērnu vecāki

Nevalstisko organizāciju atbalsta centrs organizē bērnu invalīdu vecāku tikšanos. Tā paredzēta 9. janvārī pulksten 18.00. Vecāki varēs ne tikai nodibināt kontaktus un savstarpējus sakarus ar līdzīgām ģimenēm, bet arī uzdot jautājumus psihologam, slimokases pārstāvim un juristam, kas uzaicināti uz šo tikšanos.

L.Rancāne

Demogrāfiskā situācija 2001. gadā Preiļu rajonā

Aglonas pagastā iedzīvotāju skaits papildinājies par 22 jaundzimušajiem.

57 pagasta iedzīvotāji aizgājuši aizsaulē.

Pagastā noslēgtas 13 laulības, 12 no tām — Aglonas bazilikā.

Galēnu pagastā miruši 37 iedzīvotāji.

Piedzimuši septiņi bērni, pieci zēni un divas meitenes.

Laulību noslēdzis viens pāris.

Jersikas pagastā iedzīvotāju skaits papildinājies ar divām meitenēm.

Miruši 25 cilvēki. Jaunākajam no viņiem bija 13 gadi. Aizsaulē aizgājis arī vīrietis pusmūžā — 53 gadus vecumā. Pārējie mirušie bija sasnieguši 60 gadu robežu.

Pagastā nav noslēgta neviena laulība.

Pelēču pagastā piedzimuši astoņi bērni: četri puikas un tikpat meiteņu.

Miruši 14 iedzīvotāji. Jaunākais no viņiem bija pārkāpis 40 gadu sliekšni.

Nav reģistrēta neviena laulība.

Riebiņu pagastā piedzimuši 10

bērni, trīs meitenes un septiņi puikas.

21 pagasta iedzīvotājs aizgājis viņšaulē. Starp mirušajiem bija vienu gadu vecs bērniņš. No dzīves šķirušies arī 32 un 33 veci pagasta iedzīvotāji, kā arī piecdesmit gadu robežu sasnieguši cilvēki. Tomēr vairums no aizgājējiem bija cienījamā vecumā. Vecākajam no mirušajiem bija 101 gads.

Pagastā noslēgtas sešas laulības. Viena no tām baznīcā.

Rožkalnu pagastā piedzimuši astoņi bērni — seši zēni un divas meitenes.

Nomiruši 15 iedzīvotāji. Viens no mirušajiem bija vecumā līdz 30 gadiem, viens pusmūžā, bet pārējie aizgājēji bija sasnieguši pensijas vecumu.

Pagastā nav reģistrēta neviena laulība.

Rudzātu pagastā piedzimuši pieci zēni un piecas meitenes.

No dzīves šķirušies 20 iedzīvotāji.

Reģistrēta viena laulība.

Rušonas pagastā piedzimuši 15 bērni.

Nomiruši 39 pagasta iedzīvotāji. Reģistrētas četras laulības, divas no tām baznīcā.

Saunas pagastā piedzimušas astoņas meitenes un divi zēni.

No dzīves šķirušies 27 iedzīvotāji. Jaunākajai aizgājējai bija 50 gadi. Lielākoties mirušie bija sasnieguši 60 un vairāk gadus.

Nav reģistrēta neviena laulība.

Silajāņu pagastā iedzīvotāju skaits papildinājusi trīs zēni.

Mūžībā aizvadīti 19 iedzīvotāji. Jaunākajam no viņiem bija 22 gadi, četri no mirušajiem bija vecumā no 44 līdz 57 gadiem.

Pagasta iedzīvotāji nodibinājuši arī ģimenes. Laulības noslēgtas kaimiņu draudžu baznīcās un atbilstoši likumdošanai juridiski noformētas attiecīgo pagastu padomēs.

Sīlukalna pagastā pasaulē nākušas trīs meitenes un divi puikas.

12 pagasta iedzīvotāji pavadīti mūžībā. Visi no viņiem bija sasnieguši cienījamu vecumu.

Nav noslēgta neviena laulība.

Stabulnieku pagasta iedzīvotāju skaits papildinājusi 13 jaundzimušie. Astoņi no viņiem ir zēni.

Miris 21 pagasta iedzīvotājs. Vecākajam no aizgājējiem bija 100, bet jaunākajam — 35 gadi. Reģistrētas četras laulības.

Sutru pagastā šūpulis kārts septiņiem mazuliem, diviem zēniem un piecām meitenēm.

No dzīves šķirušies 12 iedzīvotāji.

Reģistrēta viena laulība.

Upmalas pagastā pasaulē nākuši seši bērni — četri zēni un divas meitenes.

Miruši 23 iedzīvotāji. Divām vecākajām aizgājējām bija pa 90 gadiem, bet jaunākajam iedzīvotājam, kurš pavadīts smiltainē, bija tikai 38 gadi. Daži mirušie bija vecumā no 43 līdz 60 gadiem.

Pārējiem aizgājējiem gadu skaits bija krietni lielāks.

Reģistrētas piecas laulības.

Vārkavas pagastā piedzimušas trīs meitenes un tikpat zēnu.

Miruši 15 iedzīvotāji. Visjaunākais no viņiem bija pārsniedzis 60 gadu sliekšni, bet pārējie bija nodzīvojuši krietni ilgāku mūžu.

Reģistrēta viena laulība.

Preiļu novadā reģistrēti 88 jaundzimušie.

Mūžībā devušies 130 novada iedzīvotāji.

Reģistrētas 38 laulības.

Līvānu novadā reģistrēti 91 jaundzimušais.

Miruši 189 iedzīvotāji.

Noslēgtas 54 laulības.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Kopējais dzimušo, mirušo un reģistrēto laulību skaits rajona pašvaldībās

Dzimuši	Miruši	Noslēgtas laulības
311	676	128

Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona — neizmantojamo iespēju reģions

Jau no atsevišķiem iepriekšējo valdību vadītājiem un ministriem nācies dzirdēt viedokli, ka Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas (SEZ) likumu Saeima pirms četriem gadiem pieņēmusi pārsteidzīgi un populistisku ideju vadītā, lai šādā veidā atbalstītu Latgali. Pēc oponentu atzinuma, šim likumam vajadzēja veicināt uzņēmējdarbību reģionā, taču, salīdzinot, piemēram, ar Liepājas SEZ, Rēzeknē reāla atbilstība nav jūtama.

Šobrīd Rēzeknes SEZ statuss ir sešām uzņēmējdarbībām. To vidū ir akciju sabiedrības «Latvijas finieris» meitas uzņēmums SIA «Verems», kur nodarbināti 400 strādājošie un kas veiksmīgi ienāca tirgū. Sāk atsperties akciju sabiedrība «Rebir», arvien vairāk orientējoties uz Rietumu tirgu, kur nonāk 35 procenti produkcijas eksporta. Uz pareizā ceļa, palielinot uz Krieviju eksportējamās produkcijas apjomus, atrodas bijusī slaukšanas iekārtu rūpnīca. Pēc statistikas datiem, pagājušajā gadā Rēzeknes SEZ uzņēmumu apgrojums bija 14 634 199 latu un tajā bija nodarbināti 1658 strādājošie.

Ar ko tad uzņēmējiem varētu būt pievilcīga speciālā ekonomiskā zona? Tās teritorija 1220 hektāru platībā izvietota Rēzeknes pilsētas ziemeļu rajona daļā, kur ir nepieciešamā infrastruktūra un ērti pieejami cilvēkresursi. Tie uzņēmumi, kas iegūst SEZ statusu, var pretendēt uz 80 procentu nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi (uz atlikušajiem 20 to var piešķirt pašvaldība), bet galvenais — uz uzņēmuma ienākuma nodokļa atvieglojumiem. Un tā arī ir tā lielākā interese. Ja pašlaik šis nodokļa likme Latvijā ir 25 procenti, tad SEZ reģistrētie uzņēmumi valstij maksā tikai 5 procentus un vēl no 0 līdz 10 procentiem — speciālās ekonomiskās zonas vajadzībām. Cik konkrēti, lemj valde atsevišķi katram uzņēmumam. Pēc valdes priekšsēdētāja Jura Gunta Vjakes teiktā, pašlaik tiek ir 6 procenti, no kuriem 4 aiziet kopējā fondā šo pašu uzņēmumu vajadzībām, projektu sagatavošanai un 2 procenti — SEZ administrācijas uzturēšanai. Tātad, kas attiecas uz uzņēmuma ienākuma nodokli, zonā darbojošās firmas iegūst apmēram 10 līdz 14 procentu atlaidi. Līdz ar to iespējams pazemināt savas produkcijas pašizmaksu un paaugstināt konkurētspēju.

Lai kļūtu par SEZ uzņēmēja-

biedrību, tās objektiem jābūt izvietotiem vai nomātiem iepriekšminētajā 1220 hektāru lielajā platībā un tiem arī turpat reāli jādarbojas, jāizpilda virkne citu kritēriju (ražošanas apjomi, darba vietu skaits, kas nedrīkst samazināties, un investīciju piesaiste). Ieteicams, lai tas būtu ražojošās sfēras uzņēmums, bet tas nav obligāts nosacījums. Savu nišu speciālajā ekonomiskajā zonā var atrast arī pakalpojumu sniedzējas sabiedrības.

SEZ statusa un, attiecīgi, visu atvieglojumu iegūšanai citu rajonu uzņēmējam nav obligāti jāpārceļ sava ražotne uz attiecīgo teritoriju Rēzeknes pilsētā vai rajonā, iespējams izveidot tur meitas uzņēmumu ar nošķirtu grāmatvedību. Tieši grāmatvedības lietas ir šķērslis, kas attur speciālo ekonomisko zonu izvēlēties daudziem Latgales uzņēmējiem. Vēlmi izmantot ekonomiskās zonas priekšrocības izrādījuši vēl 11 uzņēmumi, taču tie nevar izšķirties pieņemt galīgo lēmumu.

— Mūsu reģionā ir spēcīgi attīstīta ēnu ekonomika, tāpēc, acīmredzot, ne visiem legālais bizness SEZ apstākļos ir izdevīgs, — secina J.G.Vjakse. — Bet mēs jau nevienu ar varu nevelkam. Toties interesi par iespējām šeit atvērt ražotnes izrādījuši vidzemnieki — Cēsu un Gulbenes firmas. Rē-

zeknes speciālās ekonomiskās zonas teritorijā ir pietiekami daudz brīvu ražošanas telpu un nolikta ar attiecīgu infrastruktūru, kuras te varētu izmantot, jo diez vai kādam uzņēmējam šodien būtu pa spējam sākt kaut ko būvēt no nulles. Arī patreiz SEZ valde vēlas iegūt savā īpašumā bijušo autoservisa ēku, ko iespējams iznomāt darbīgiem uzņēmējiem.

Kā pastāstīja J.G.Vjakse, SEZ nopietni strādā pie ārvalstu investīciju piesaistīšanas. Tiesa, ir firmas, kuras vēlas ienākt un ražot produkciju ar zemu pievienoto vērtību un mūsdienīgu prasībām neatbilstošu tehnoloģiju, toties ar augstām prasībām — uz diviem gadiem tos atbrīvot no visiem nodokļiem. Šādu ārzemnieku mērķis ir pēc iespējas vairāk izspiest no jau tā lētā darbaspēka. — Tādas investīcijas mums nav vajadzīgas, un to, cik daudz šādu uzņēmēju ielaidīsim Latgalē, ir mūsu pašu ziņā, — uzskata SEZ valdes priekšsēdētājs. Daudz nozīmīgāka Latgales reģionam būtu sadarbība ar Itālijas, Beļģijas un citu Rietumvalstu kompānijām, ar kurām visai veiksmīgi rit sarunas par tādu uzņēmumu, kur tiek izmantotas modernas tehnoloģijas un kuriem ir cits skanējums pasaules tirgū, atvērsanu Rēzeknes SEZ. Lai piesaistītu šādas firmas, ir ne-

pieciešami 1 — 2 gadi, un šodien jau redzams, ka iepriekšējās iestrādes sāk nest augļus.

Rēzeknes SEZ valdes priekšsēdētājs aicina «neslimot» ar ideju par investīciju pieplūdumu no Krievijas: Tā jau pati izveidojusi labvēlīgu klimatu Rietumu biznesa naudas piesaistīšanai. Tomēr, pēc J.G.Vjakes atzinuma, Krievzeme mums būtu ļoti interesanta. Pirmkārt, kaimiņi ir noilgojušies pēc ētiskām attiecībām biznesā. Sanktpēterburgā, piemēram, ļoti agresīvi «brauc vīrsū» somi, arī norēķinu attiecības ar Latviju Krievijai vienmēr bijušas normālas. Otrkārt, Latvija varētu būt interesanta ar to, ka Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā no Krievijas lētajiem resursiem tiktu komplektēti gatavi izstrādājumi Eiropas tirgum.

J.G.Vjakse uzskata, ka mēs, diemžēl, neprotam legāli aizstāvēt savas pilsētas, rajona, reģiona intereses. Pie mums ir tā: biznesman pašlaik sokas — labi, rīt varbūt arī ies, bet, kas būs parīt, par to es šodien nedomāju... Tas nav pareizi. Jāliek galvas kopā. Vispirms jātiek skaidrībā pašiem savā starpā, tad jāmeklē kontakti ar pārējiem Latgales uzņēmējiem.

Saisināti no laikraksta «Ludzas Zeme» Sagatavoja L.Kirillova

MEŽA LAPA

Stirnu pārziemošana mednieku rokās

Lai palīdzētu dzīvniekiem pārdzīvot auksto un sniegotu ziemu, virsmežniecība aicina medniekus savu iespēju robežās attīrīt sikkūrus, mellenājus, brūklenājus, viršus un citus pameža augus no biežās sniega kārtas, lai nodrošinātu pieejamas barības rezerves stirnām, kam biežā sniega dēļ ir apgrūtināta piekļūšana barībai. Ļoti labi, ja iespējams nogāzt kādu apsi, stirnas iecienījušas to pumpurus, der izlikt arī sienu, un, tā kā līdz barotavām nokļūt ir problemātiski, to var izlikt ceļu un stīgu malās.

Aicina neuzticēties aizdomīgiem mežu uzpircējiem

Mežā neatļauti mēdz uzdarboties ne tikai lētas gaļas tīkotāji — malu mednieki, bet arī meža zagļi, kas nelikumīgi nozāgē un izved no meža materiālās vērtības — koksni. Kāda situācija mežu zādību jomā bijusi 2001. gadā, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu virsmežniecības vecākais inspektors juridiskajos jautājumos Reinis Garjāns. Apjomīgākie nelikumīgas augošu koku ciršanas gadījumi Preiļu virsmežniecības teritorijā 2001. gadā konstatēti Līvānu, Jersikas un Preiļu mežniecību zonās.

■ Rudzātu pagastā, kas ir Līvānu mežniecības teritorijā, 2001. gada marta beigās un aprīļa sākumā nelikumīgi tika nocirsts 1491 m³ koksnes 9,2 hektāru platībā. Nelikumīgā meža ciršana tika veikta operatīvi — nedēļas vai divu laikā. Valstij nodarītais zaudējums sastāda 32 056,5 latus. Vainīgie tika noskaidroti — tie ir kāda kaimiņu rajona sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Ir ierosināta krimināllieta, notiek izmeklēšana.

■ Savukārt 13 548 latu zaudējums, kas radies nelikumīgas meža ciršanas rezultātā, valstij nodarīts Vārkavas pagastā. Tur nelikumīgi izcirsti 630 m³ koksnes 4,2 hektāru platībā. Meža zagļu darbības rezultātā mežaudze ir pilnībā iznīcināta.

■ Jersikas pagastā sastādīts protokols par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, pēc kura redzams, ka 3,7 hektāru platībā izcirsti 366 m³ koksnes, nodarot valstij 7878,25 latus lielus zaudējumus.

Preiļu virsmežniecība aicina meža īpašniekus būt ļoti piesardzīgiem, pārdodot meža īpašumus. Sevišķi jāuzmanās, pārdodot tikai cirsmas bez zemes īpašuma, jo šādā veidā viegli var krist par upuri negodīgiem indivīdiem, kuri, pārzinot likumdošanas nianses, var atstāt vientiesīgo meža īpašnieku gan bez meža, gan bez naudas, turklāt padarot viņu arī par vainīgu nelikumīgā meža izciršanā. Ja īpašniekam, kurš vēlas pārdot mežu, ir vajadzīga konsultācija, viņš ir aicināts griezties tuvākajā mežniecībā vai Preiļu virsmežniecībā, kas atrodas Līvānos.

Meža darbiniekiem būs nepieciešama augstākā izglītība

Saskaņā ar Valsts civildienesta likumu līdz 2001. gada beigām bija jāveic visu valsts civildienesta ierēdņu darbības novērtējums. Atbilstoši likumam arī Valsts meža dienesta (VMD) darbinieki ir ierēdņi, tādēļ uz viņiem attiecas visi likumā noteikti pienākumi un tiesības.

Par ierēdņu kandidātiem meža dienesta darbinieki kļuva jau 1996. gadā, un šobrīd visiem VMD darbiniekiem, izņemot grāmatvedības sektora un ugunsdzēsības stacijas darbiniekus, kā arī mežniecību strādniekus, ir piešķirts ierēdņa statuss. Saskaņā ar jauno Valsts civildienesta likumu līdz 2001. gada beigām mežzinīņiem bija jāveic savu vietnieku un mežsargu novērtēšana, savukārt virsmežzinīņim jānovērtē mežzinīņu un virsmežniecības darbinieku darbs. Kā pastāstīja virsmežzinīnis M. Bondars, šī vērtējuma rezultāti perspektīvā noteiks ierēdņa kvalifikāciju kategorijās, kas savukārt būs noteicošas, lai par vienādi smagu un atbildīgu darbu visi ierēdņi saņemtu vienlīdzīgu atalgojumu. Diemžēl līdz šim situācija ir diferencēta, un ierēdņa statuss nebūt nenozīmē, ka VMD darbinieki saņem arī lielākas algas, atzina virsmežzinīnis. Ierēdņa statuss uzliek papildus atbildību par savu darbu, ierēdņa ētikas kodekss regulē ierēdņa attieksmi pret klientu, viņa izturēšanos, kas dod pamatu jebkuram meža īpašniekam no Valsts meža darbiniekiem sagaidīt laipnu un pretimnākošu attieksmi.

Valsts civildienesta likums nosaka, ka ierēdņim nepieciešama arī augstākā izglītība, taču, pateicoties VMD vadības ierosinājumam, ir izdarīti papildinājumi likumā, un tie nosaka, ka prasība par obligātu augstāko izglītību meža dienesta darbiniekiem stājas spēkā tikai no 2010. gada. Neskatoties uz to, M. Bondars nenoliedza iespēju, ka zināmas problēmas varētu rasties jau šī gada nogalē, jo likums nosaka, ka līdz 2002. gada oktobrim visiem ierēdņiem ir jāuzsāk mācības

augstākajās mācību iestādēs, pretējā gadījumā darbinieks ir jāatbrīvo no darba. Ne visi darbinieki ir orientēti uz panākumiem un profesionālu tālākizglītošanos, atzīst virsmežzinīnis, tādēļ daži no viņiem likuma prasību varētu arī neizpildīt. Grūtības ar kadru nodrošinājumu paredzamas ne tikai Preiļu virsmežniecībā, bet meža dienestā vispār. Lai gan lielāki daļai ir augstākā izglītība, netrūkst arī tādu meža darbinieku, kuriem ir gadiem krāta darba pieredze, bet nav pieprasītās augstskolas diploma.

Runājot par augstāko izglītību, M. Bondars atzīmēja, ka jau pagājušā gada pavasarī tika risināts jautājums par alternatīvu augstāko mežsaimniecisko izglītību, jo Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāte pēc daudzu profesionāļu domām ir morāli novecojusi un atpaliek no dzīves, kas meža darbiniekam šobrīd diktē daudz augstākas prasības nekā tas bijis iepriekšējos gados. Civildienesta likums neuzliek pienākumu studēt tieši sava darba specifikai atbilstošā specialitātē, tādēļ vienlīdz noderīga mežzinīņim, pēc M. Bondara domām, varētu būt arī, piemēram, augstākā izglītība vadības zinātnēs vai ekonomikā mūsdienu prasībām atbilstošā līmenī. Likumdošanas sakārtošana tuvākajos gados izvirzīs augstākas prasības izglītības jomā arī tiem cilvēkiem, kas stāv nomodā par likumu ieviešanu mežā — mežsargiem un mežzinīņiem.

MEDĪBU LIETAS

Medijamo dzīvnieku limits nav izpildīts

2001. gadā aļņu šaušanas limits Preiļu virsmežniecības teritorijā bija 46 aļņi, tajā skaitā drīkstēja nometīt 31 pieaugušu aļņu un 15 aļņu teļus. Pēc virsmežniecības datiem mednieku kolektīviem ir izdevies nometīt 27 pieaugušus aļņus, kas sastāda 87% no nometīt atļauto dzīvnieku skaita, un 9 aļņu teļus jeb 60% no atļautā skaita, informē medību uzraudzības inženieris Vladimirs Prisjagins. Kopējais limits stirnu medībām ir 262 dzīvnieki, nometīti 226 (86%). Stirnāžu limits (medības no 15. jūnija) ir 86 dzīvnieki, nometīti 78 (91%). Stirnāžu un kazu limits (medības no 1. septembra) ir 176 dzīvnieki, nometīti 148 jeb 84%. Pilnībā medību limits izpildīts Jersikas mežniecībā (2 mednieku kolektīvi), Preiļu mežniecībā medību limits izpildīts 8% apmērā, Aglonas — 79, Līvānu mežniecībā — 84% apmērā.

Turpinās medību kolektīvu pārbaudes

Pamatojoties uz Valsts meža dienesta rīkojumu, līdz gada beigām bija veiktas pārbaudes lielākajā daļā virsmežniecības teritorijā reģistrēto medību kolektīvu, dažos no tiem virsmežniecības darbinieki veikuši atkārtotas pārbaudes. Kā atzina V. Prisjagins, rupji pārbaumi nav konstatēti, taču sīkas nepilnības ir sastopamas. Izplatītākās ir kļūdas medību dokumentācijas noformēšanā.

Aizvadītajā gadā — mednieku bums

2001. gadā vēlmi kļūt par medniekiem izrādījuši krietni vairāk cilvēku nekā iepriekšējos gados. Kā pastāstīja V. Prisjagins, parasti eksāmeni tiem, kas vēlas kļūt par medniekiem, tiek rīkoti vienreiz gadā — pavasarī, taču, ņemot vērā lielo interesi, 2001. gadā eksāminācijas komisija strādāja arī rudenī. 15. novembrī eksāmenu virs-

mežniecībā kārtoja 25 gribētāji, 3 neizturēja teorētiskos pārbaudījumus, bet viena persona — praktisko eksāmenu šaušanā. Pēc veiksmīgi nokārtota eksāmena jaunie mednieki saņēma mednieku apliecības, kas dod tiesības policijā iegūt medību ieroča iegādes atļauju. Iespējams, ka sākot ar šo gadu, eksāmenu kārtošanā tiks ieviestas izmaiņas. Ja apstiprinājumu gūs izstrādātie grozījumi Medību likumā un medību noteikumos, tad visiem medniekiem pirms eksāmena kārtošanas būs jāapmeklē trīs mēnešu sagatavošanas kursi.

Nelikumīgi šauj stirnas un liek cilpas

Aizvadītajā gadā aktīvāk darbojušies malu mednieki, taču arī meža dienesta ļaudis nav gulējuši uz lauriem, jo atklāts krietni vairāk pārkāpumu. 2000. gadā meža dienesta darbinieki konstatējuši 7 medību noteikumu pārkāpumus, savukārt 2001. gadā ir sastādīti 12 protokoli par medību noteikumu pārkāpumiem Preiļu virsmežniecības teritorijā. Kā atzina medību uzraudzības inženieris Vladimirs Prisjagins, vairums nebūtu klasificējami kā malu medību gadījumi ar ļaunprātīgu nolūku, bet gan kā medību noteikumu pārkāpumi, par kuriem piemērojami administratīvie sodi.

■ 19. janvārī Upmalas pagastā konstatēta nelikumīgi nometīta stirna. Medību saimniecībai nodarītais zaudējums sastāda 700 latus.

■ 21. janvārī Jersikas pagastā tika konstatēta nelikumīgi nometīta stirna. Medību saimniecībai nodarītais zaudējums sastāda 700 latus.

■ 29. janvārī sastādīts administratīvais protokols personai, kura Saunas pagastā atradās medību teritorijā ar lietošanai sagatavotu ieroci bez ieroča lietošanas un nēsāšanas atļaujas. Administratīvais sods — 50 lati.

■ 26. februārī nedarbos pieķerts kāds cilpu licējs Riebiņu pagastā. Administratīvais sods — 15 lati.

■ 2. martā reida laikā Riebiņu pagastā konstatētas divas nelikumīgi nometītas stīmas. Zaudējuma summa sastāda 1400 latus.

■ 8. martā Silajāņu pagastā tika konstatētas izliktas cilpas. Malu mednieks nebija paguvis neko nometīt, taču par šo pārkāpumu viņam uzlikts administratīvais sods 100 latu apmērā.

■ 27. jūlijā Līvānu novada Turku pagastā cilpā tika atrasts stirnāzis sadalīšanās stadijā. Policijā iesniegts prasības pieteikums krimināllietas ierosināšanai, diemžēl vainīgo personu neizdevās noskaidrot. Medību saimniecībai nodarītais zaudējums sastāda 400 latus.

■ 3. augustā sastādīts protokols par medību noteikumu pārkāpumu Saunas pagasta Smelteros. Medību platībās tika aizturēta kāda persona ar lietošanai sagatavotu ieroci. Piemērots administratīvais sods 20 latu apmērā.

■ 24. oktobrī sastādīts protokols par medību procesa pārkāpumu medību laikā. Piemērots administratīvais sods 10 latu apmērā.

■ 28. oktobrī tika konstatēts medību procesa pārkāpums medību laikā, sastādīts protokols. Piemērots administratīvais sods 10 latu apmērā.

■ 5. novembrī sastādīts medību noteikumu pārkāpuma protokols par to, ka Līvānu mežniecības 274. kvartāla 15. nogabalā tika atrasta aļņu govys ar šaušanas pazīmēm. Nometītais dzīvnieks jau bija sadalīšanās stadijā. Medību saimniecībai nodarītā zaudējuma summa 750 lati. Vainīgā persona nav atrasta.

■ 27. novembrī Saunas pagastā tika konstatēta nelikumīgi nometīta stirna. Medību saimniecībai nodarītā zaudējuma summa sastāda 400 latus. Diemžēl vainīgā persona nav noskaidrota.

Lappusi sagatavoja G. Kraukle

RŪPJU BĒRNI

Jau vienpadsmito gadu pēc kārtas gadu mijā par dažām svētku stundām pie izrotātas eglītes bērniem invalīdiem un viņu vecākiem rūpējas rajona bērnu un jauniešu centrs. Arī aizvadītā gada nogalē, Ziemassvētku vecīša saldumu maisu piepildot ar novada domes atbalstu, jautrie rūķi savu centra skolotāju vadībā izsūtīja ielūgumus 58 novada rūpju bērniem. Iespējams, ka vainojami dziļie sniegi, kā arī aukstuma pavadoņi — vīrusu infekcijas, kas daļai no viņiem lika palikt mājās. Tomēr pārējie, kas ar savu mammu un tētu palīdzību varēja ierasties pie svētku eglītes, gāja rotaļās, priecējās un liksmojās kā viņu vienaudži, pret kuriem liktenis nav bijis tik bargs.

Vieni ar savu rūpju nastu

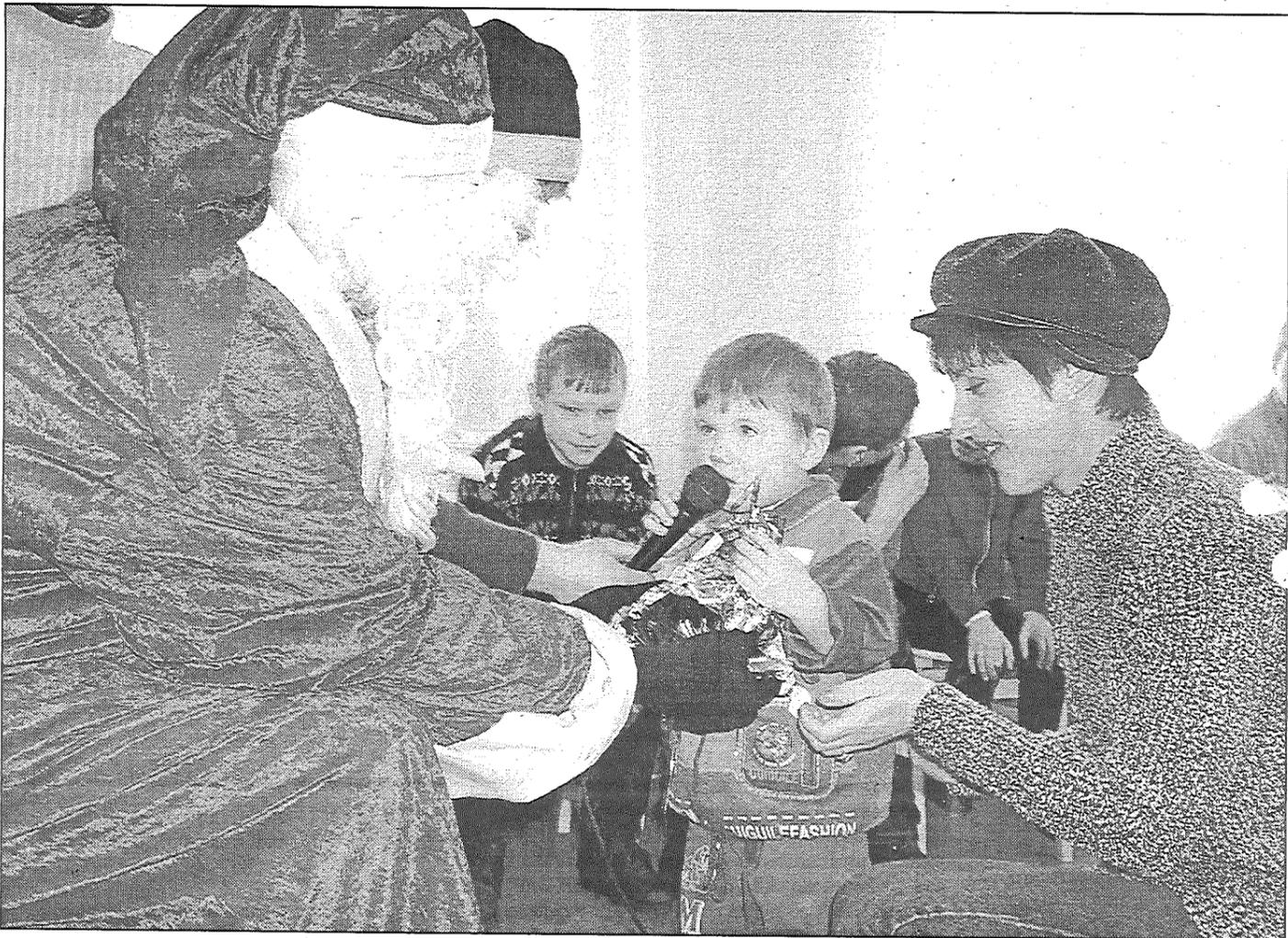
Vienpadsmit eglīšu sarīkojumi 11 gados ir pietiekoši ilgs laika posms, lai uzkrātos novērojumi un secinājumi arī svētku rīkotājiem. Bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune atzīst, ka ir panākts pats galvenais — mazie invalīdi jūtas daudz drošāki un brīvāki plašā sabiedrībā. Daži jau ienākuši pieaugušo kārtā, bet tie, kas sākumā uz eglītēm ieradās kā mazi apmulsuši bērniņi, tagad ir jau pusaudži. Var pamanīt, ka viņiem pa šo laiku izdevies attīstīties, viņi nekaitrējas norunāt dzejoļi mikrofonā, būt rotaļu apla centrā. Protams, no centra skolotājām, kas piedalās bērnu invalīdu eglītes rīkošanā un vadīšanā, kā arī no bērniem, kas viņām palīdz, tiek sagādātas plašākas psiholoģijas zināšanas, lielāka uzmanība un iejūtība. Arī tad, ja mazajam svētku viesim kaut kas galīgi samisējas vai nojūk, jāprot palīdzēt, uzmundrināt un katru viņa centienu parādīt labvēlīgā gaisotnē. Aija Caune atzina arī to, ka šajos gados bijis periods, kad stipri palielinājies pirmsskolas vecuma bērnu invalīdu skaits, taču pašos pēdējos gados šis process esot apstājies.

Tāpat kā parastās skolas vai bērnudārza eglītēs, arī šajā māmiņas, tēti un vecmāmiņas, sēžot gar zāles malām, aizkustināti sekoja, kā viņu bērni dejo, rotaļājas. Priecējās, ja mazais nesamulsa no Ziemassvētku vecīša. Arī šie bērni bija glīti saģērbti atbilstoši katras ģimenes iespējām — samta kleitiņā un lakādas kurpītēs, ar lentu pušķiem matos. Bet citi arī apnēsātos rūpulišos vai novalkātā džemperītī. Un aukstajā ziemas dienā pie svētku vietas — bērnu un jauniešu centra maz bija automašīnu, ar kurām bērni atvesti uz eglīti. Vairāk šeit gaidīja kamaņiņas un ragaviņas, ar kurām segās līdz degunam satīstītus bērniņus pēc svētku priekiem pāri kupenām aizvilkt mājās.

Aprunājoties ar šeit sastaptajām ģimenēm, kļuva skaidrs arī tas, ka ar saldumu tūtu vien, lai cik tā arī nebūtu liela, pašvaldībai nevajadzētu censties atpirkties no šo bērnu vajadzībām un gādības par viņu labklājību. Katrai no šīm ģimenēm vajadzīga lielāka palīdzība un atbalsts.

Terentjevu ģimenes vismazākajai atvasītei — meitiņai, kurai ir tikai viens gadiņš, šī bija pirmā eglīte, kurā mazā staigāja jau pati savām kājiņām. Viņa dūšīgi un bez bailēm mēroja ceļu no tēta līdz nedaudz tālāk sēdošajai mammai un atpakaļ. Par nelaimi, ko mazā vēl visā pilnībā neapjauš, kā arī par viņas mammu un tēti pastāstīja vecmamma.

Mazulīte, tāpat kā viņas vecāki, kopš dzimšanas ir vārdzirdīga.

● Novada rūpju bērniem gadumijas svētku prieku pie izrotātas eglītes jau vienpadsmito gadu pēc kārtas sagādāja rajona bērnu un jauniešu centrs. Foto: M. Rukosujevs

Vecmammai ir liela un rūgta pieredze, kā audzināt un kontaktēties ar nedzirdīgajiem. Viņas meita savulaik apmeklējusi specializēto bērnudārzu Rīgā, pēc tam mācījās Valmieras vārdzirdīgo bērnu skolā. Invalīds no pārējiem ģimenes locekļiem prasa neizmērojamu pacietību un izpratni, stāstīja vecmāmiņa. Sevišķi tas attiecas uz vārdzirdīgajiem. Citam pietiek ar vienas reizes pateikšanu, bet bērnam, kurš slīkti dzird, viens un tas pats jāatkārto varbūt pat simts reizes, saka vecmāmiņa.

Dēlam ar dzirdi viss bijis kārtībā, bet, lūk, meitai nezināmu iemeslu dēļ jāmokās visu dzīvi. Tagad viņai jau 28 gadi. Apprecējusies. Znots esot pilnīgi nedzirdīgs. Piedzimis meitiņa. Bērniņi gaidījuši ar cerībām uz vislabāko, uz to, ka būs dzirdīgs. Četrus mēnešu vecumā ārsti devuši slēdzienu, ka arī maziņā nedzird. Tagad jau ir visādas iespējas izmantot dzirdes aparātus, spriež vecmamma, bet galvenais ir vispirms iemācīt bērnu runāt. Māte un meita priecējās, ka mazulīte jau protot pateikt vārdiņus «mamma», «baba», un tic, ka bērnam izdosies apgūt valodu.

Līdz bērna piedzimšanai meita strādājusi vienā no Jūrmalas sanatorijām par apkopēju, tagad auk-

lē mazulīti un dzīvo pie mātes Preiļos. Znots strādājot rūpnīcā, remontējot telefonus. Viņa alga, pensija par bērna invaliditāti, vecmammam darbā nopelnītais par iztiku pagaidām neliekot lauzīt galvu. Tomēr mazajai būtu vajadzīga specializēta palīdzība valodas apguvē, jo viņas pašas mamma šajā ziņā maz var palīdzēt. Bērniņam ir tiesības augt, attīstīties un izglītoties, lai vēlāk varētu dzīvot pilnvērtīgu dzīvi.

Viktorijas mātei runāšana vedas daudz grūtāk, ik pa brīdīm norijot asaru kamolu. Ar otras, veselās meitas palīdzību viņa ģērbj divpadsmitgadīgo Viktoriju, kurai uz operāciju galda nācās gulties jau trīs gadu vecumā. Kopumā pārciestas trīs narkozes. Meitenei ir iedzimta sirdskaite. Ar pirmo operāciju paveicies tādā ziņā, ka Latvijā, humānu mērķu vadītā, uzturējušies ārzemnieki, kas Rīgā, P.Stradiņa klīnikā veikuši sirds operācijas bez maksas. Tālākais atkarīgs no meitenes augšanas tempa. Ja tas nebūs pārāk straujš, var cerēt, ka nekas ļauns neatgādīsies, bet, ātri augot, sirsniņa savā attīstībā var arī netikt līdzī. Meitene apmeklē Rudzātu speciālās internātskolas grupu, kas darbojas bērnudārzā «Pasaciņa». Ceļš uz bērnudārzu un atpakaļ mērojams

tikai mammas un abu vecāko māsu — vidusskolnieču pavadībā. Ārstu komisijas par meitenes attīstību devušas atzinumu, ka viņa varētu mācīties Rudzātu internātskolā, taču māte baidās par viņas veselības stāvokli un neriskē palaist projām no mājām.

Ģimenei klājas ārkārtīgi grūti. Māte strādā. Ģimenes ienākumi ir simts lati mēnesī. Pēc komunālo maksājumu nokārtošanas, divām meitām skolniecēm, bērnam invalīdam un pašai strādājošajai mātei dienas iztikai sanāk daži desmiti santīmu. No bērnu tēva ģimene nesāņem nekādu palīdzību. Slimā meitene regulāri pāris reizes gadā ir jāizved pie speciālistiem uz Rīgu, kas sanāk dārgi. Šiem braucieniem nautiņa jāšak atlikt jau laikus. Bērns nav potēts ne pret kādām slimībām, jo viņai potes aizliegtas. Līdz ar to jāizsargājas no kontaktēšanās ar citiem, kas var pārnēsāt slimības. Būtu vēlams tālajā ceļā līdz Rīgai doties individuālā automašīnā, taču mātei ar pūlēm izdodas sakrāt naudu pat autobusa biļetei.

Novada domē saņemts atteikums viņas lūgumam samazināt komunālos maksājumus. Es griežos sociālās aprūpes nodaļā pēc palīdzības, nu jau vairs neslēpjot rūgtas asaras, saka triju meiteņu

māte, bet man atbildēja, — mums taču ir automašīna, ko varat pārdot. Bet mana mašīna ir paražīgulītis, ar ko es vasarā bērnu varu aizvest uz laukiem vai kādreiz atvest kādu kartupeļu maisu no vecākiem. Viņiem jau arī visai vāja veselība, un neko īpašu man nevar palīdzēt. Viktorijai aizliegta slodze, un viņa būtu jāvadā ar automašīnu, bet es pat to nevaru atļauties, jo benzīns mums iznāk pārāk dārgi, bēdājas māte.

No abām pusēm balstot bērnu, māte un otra meita uzmanīgi kāpa pāri kupenām, centās sagriezties pret auksto vēju un ar saviem augumiem aizsegt Viktoriju pret asajām brāzmām. No bērnu un jauniešu centra Raiņa ielas viņa galā trijotnei bija jātiec pāri pilsētas centram līdz pat Celtnieku ielas mikrorajonam. Ienāca prātā doma, — varbūt tie spēka pārpilnie salavečuki un rūķi, kas pirms svētkiem ik vakarus jautri lēkāja ap eglī pilsētas centrā, šoreiz varēja palīdzēt tām mazajām, salstošajām, nevarīgajām radibiņām, kas savu nomocīto māmiņu pavadībā kūlās mājup pa aukstajām un pieputinātajām ielām pēc vienas gaisa svētku pēcpusdienas pie mirdzošās eglītes. Katrs viens ar savu lielo nelaimes nastu.

L.Rancāne

SPORTS, KONKURSS

Livānu izcilākie basketbolisti tiekas vecgada turnīrā

30. decembrī Livānu 2. vidusskolas sporta zālē notika jau par tradīciju kļušais Vecgada turnīrs basketbolā. Turnīra moto — gada nogalē pulcināt kopā izcilākos Livānu basketbolistus.

Uz šo turnīru bija ieradies Guntis Endzēlis, Inguss Baumanis, Andris Čevers un citi tagadējie un bijušie livānieši, kas aizraujas ar basketbolu. Šogad par Livānu novada domes dāvāto kausu cīnījās četras komandas — divas vieskomandas no Rīgas — «100% sports» un «P.S. Serviss», mājinieki — «RNS-D» un «Leģionāri», savukārt sievietšu konkurencē — divas vietējās komandas — «Astoņdesmitās» un «Deviņdesmitās». Turnīrs izraisīja nevilto skatītāju un sponsoru (Latvijas Unibankas Preiļu filiāle, SIA «RNS-D», SIA «Minox») interesi.

Pirmajā spēlē tikās «RNS-D» un «100% sports» komandas. Mājinieki cīnījās sīkstī, brīžiem spēle ritēja punkts punktā, taču tās ceturtdajā meistarība ņēma virsroku pār emocijām un ar rezultātu 80:55 uzvarēja «100% sports». Otrajā spēlē «Leģionāri» ar rezultātu 68:79 spēles galotnē piekāpās «P.S. Serviss». Kamēr vīri gatavojās izšķirošajām cīņām, laukumā devās sievietes. «Astoņdesmitās» neatstāja nekādas cerības savām jaunākajām sāncensēm un, kad atskanēja spēles beigu signāls, uz tablo rezultāts 64:43 vēstīja par labu «Astoņdesmitām». Šajā komandā spēlēja Ineta Smilškalne, Maija Skrūzmane, Ieva Babre, Olīta Bidzāne, Dace Dārziņa, Ina Gušāre un Māriete Vilcāne.

Par trešo vietu cīnījās abas mājinieku komandas. Spēle ritēja punkts punktā. Pirmajā ceturtdaļā uzvarēja «RNS-D» ar rezultātu 18:17. Pārējās ceturtdaļās vadību saglabāja «Leģionāri».

Trešo vietu ar rezultātu 71:65 izcīnīja «Leģionāri». Par Livānu novada kausu cīnījās vieskomandas no Rīgas — «100% sports» un «P.S. Serviss». Ar rezultātu 90:74 pārliecinoši uzvarēja «100% sports». Uzvarētājkomandā spēlēja Andris Aunkrōgers, Uldis Kūkītis, Normunds Mucenīks, Mārtiņš Grasmanis, Mārtiņš Bulis, Ivo Pūce, Gundars Jonāns, Kārlis Liģeris. Kausu šogad atradīsies Rīgā — uzvarētājkomandas īpašumā, gada beigās atgriezīsies Livānos un, iespējams, mainīs īpašnieku.

Spēles starplaikos notika konkurss gan spēlētājiem, gan skatītājiem, kurus vadīja turnīra galvenais tiesnesis Pēteris Ozoliņš. Konkurss «Metējs 2001» uzvarēja Arnis Strautāns, trīspunktu metienu konkursā — Inguss Baumanis. Skatītāju konkursā — stafetē ar basketbola elementiem — Juris Pastars, metienos no centra — Uldis Maskalāns, metienos — Gints Norkārkliis. Par vecgada turnīra vērtīgākajiem spēlētājiem tika atzīti: Ineta Smilškalne («Astoņdesmitās»), Lāsma Leitāne («Deviņdesmitās»), Nauris Maskalāns («RNS-D»), Normunds Mucenīks («100% sports»), Inguss Baumanis («Leģionāri»), Ģirts Stumbenis («P.S. Serviss»). Ar savstarpējiem novēlējumiem jaunajā Zirga gadā turnīra dalībnieki atvadījās, lai satiktos šī gada beigās — 29. decembrī.

G.Kraukle

Jaunie matemātikas draugi!

Priecājos, ka jūsu interese par konkursu neizdab, bet arvien pieaug ar katru konkursa kārtu. Veiksmīgi esam aizvadījuši nu jau trīs kārtas. Laiks ceturtajai. Bet pirms tam iepazīstieties ar konkursa rezultātiem 1. kārtā un iepriekšējās kārtas atrisinājumiem. Apsveicu veiksmīgākos un vēl nenokārt degunu arī pārējiem. Rūpīgs darbs reiz nesis arī saldus augļus.

Risinājumus kā parasti sūtiet **JMK, Rudzātu vidusskolā, Preiļu raj., LV 5328** vai **JMK, NMS, Latvijas Universitātē, Raiņa bulvāri 19, LV 1586 līdz 21. janvārim** (pasta zīmogs).

Vēlu jums veiksmīgu Jauno gadu, kā arī atklāsmes prieku, risinot jaunos uzdevumus. Ceru, ka brīvdienas jums nesušas daudz prieka.

1. kārtas uzvarētāji

1. vieta: Kristīne Didīča, Dina Jeršova (6. kl., Daugavpils Krievu ģimn.).

2. vieta: Salvis Esta (5. kl., Jaunstrūžānu psk.), Aleksejs Kožanovs, Ļurijis Nikolajevs (6. kl., Daugavpils 1. vsk.).

3. vieta: Arina Ivanova (5. kl.), Deniss Ivanovs (6. kl.), Dina Zaķe (7. kl., Rudzātu vsk.), Dainis un Gunta Romāni (7. kl., Ludzas ģimn.).

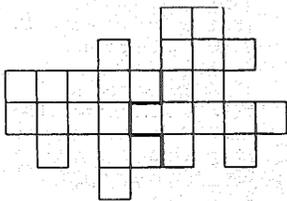
Atzinība: Valdis Ādamsons (3. kl., Rīgas 47. vsk.), Renārs Bondars (5. kl., Pudinavas psk.), Laura Gleizde (7. kl., Nautrēnu vsk.), Artūrs Ločmelis (3. kl., Lizuma vsk.), Olga Mihailova (7. kl., Krāslavas ģimn.), Vīneta Pakova (6. kl., Livānu ģimn.), Dainis Rumjancevs (6. kl., Daugavpils 12. vsk.), Lauris Teilāns (7. kl., Vilānu vsk.), Vita Viļuma (7. kl., Jaunstrūžānu psk.).

2. kārtas uzdevumu risinājumi

1. uzdevums. Sarakstā bērni nodas šādā kārtībā:

1. Anniņa. 2. Pēterītis. 3. Skaidrīte. 4. Jānītis. 5. Jurītis. 6. Mudīte. **2. uzdevums.** Nākošo skaitli iegūst, iepriekšējo pareizinot ar 3 un rezultātam pieskaitot 2. Tas nozīmē, ka katrs šīs virknes skaitlis, dalot ar 3, dod atlikumu 2 (izņēmums ir skaitlis 1). Tā kā 2001 dalās ar 3 bez atlikuma, tad šis skaitlis dotajai virknei nepieder.

3. uzdevums. Skat. 1. zīm.

1. zīm.

4. uzdevums. Abas meitenes kļūdās. Anniņa nevarēja izveidot šādu apli, jo ar ciparu 4 ir iespējams izveidot tikai vienu divciparu skaitli, kas dalās ar 13 vai 17, tas ir 34, bet apla izveidošanai ir nepieciešami vismaz 2 šādi skaitļi. Acīmredzami, ka Maijiņas izveidotajai rindai ir jābeidzas ar 34, bet, rakstot rindu no beigām uz sākumu, aizvien pienāk brīdis, kad rindas turpināšanai ir nepieciešams skaitlis, kas jau ir izmantots.

5. uzdevums. Ja uzskatām par vienu gadījumu

1. dienā - (3, 3) 2. dienā - (1, 1) un 1. dienā - (3, 3) 2. dienā - (1, 1), tad kopā olas var pārmest 19 veidos.

JMK 3. kārtas uzdevumi

1. Jānītis un Pēterītis ir aizsīfrējuši Anniņas telefona numuru, pie tam katrs ar citu šifru. Šifrā katrs cipars ir aizstāts ar vienu burtu, vienādi cipari ar vienādiem burtiem, dažādi — ar dažādiem. Pie tam abi zēni ir sastādījuši arī vienu pareizu aritmētisku piemēru, ko arī aizsīfrējuši ar savu šifru (tādā pašā veidā, kā telefona numuru). Noskaidro Anniņas telefona numuru un abu zēnu aizsīfrētos piemērus, ja Jāniša šifrā Anniņas telefons ir PUBLIKA un Pēterīša ir piemērs BULK + ILPA = PUAL, bet Pēterītis ieguva numuru SAULĪTE un piemēru:

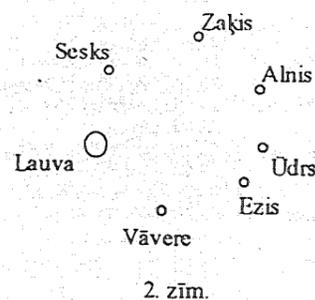
$$\begin{array}{r} T L L I : A = U U S \\ \hline I E \\ \hline T L \\ \hline I E \\ \hline T I \\ \hline T I \\ \hline 0 \end{array}$$

2. Zanē savā dzimšanas dienā uz skolu atnesa konfektes «Vāverīte» un «Lācītis», lai pacienātu savus klasesbiedrus. Ja klasesbiedri no tūtas ņēmu tikai konfektes «Lācītis», tad šo konfekšu pietrūktu 6 bērniem. Ja puse no klases ņēmtu konfektes «Vāverīte» un otra puse — «Lācītis», tad 2 konfektes «Lācītis» paliktu pāri, bet 2 konfekšu «Vāverīte» pietrūktu. Toties, ja visi bērni paņēmtu pa vienai konfektei, tad tūtā vēl atliktu 2 konfektes. Cik klasē bērnu un cik abu veidu konfekšu atnesa Zanē?

3. Baibai patīk krāt laimes akmentiņus un viņas kolekcijā ir jau 11 dažādi akmentiņi. Katru dienu viņa izvēlās vienu akmentiņu, ko nēsāt līdzī. Kāda iespējama, ka Baiba paņēms tieši to akmentiņu, kuru viņa savā kolekcijā ieguva pirmo? Cik veidos Baiba varētu izvēlēties 3 no saviem akmentiņiem? (Tā viņa dara, ja paredzama īpaši grūta diena.)

4. Meža karalis Lauva veic meža dzīvnieku reģistrāciju. Lai to izdarītu, viņam jāapstaigā katrs zvērs (skat. 2. zīm.). Bet nelaime ir tāda, ka Lauva nevar iet pie dzīvniekiem pēc kārtas, bet gan tā: no dzīvnieka, kura nosaukums sākas ar patskani, uz dzīvnieku, kura nosaukums sākas ar līdzskani, attiecīgi no dzīvnieka, kura nosaukums sākas ar līdzskani, uz dzīvnieku, kura nosaukums sākas ar patskani, utt.

Uzzīmējiet isāko Lauvas noieta ceļu meža reģistrācijas apgaitā, ja staigāt viņš sāk ar dzīvnieku, kura nosaukums sākas ar patskani.

2. zīm.

5. Kāds ir mazākais spēļu kauliņu daudzums, no kuriem var salīmēt lielāka izmēra spēļu kauliņu, tas ir, kauliņu, uz kura skaldnēm uzrakstīti 6 dažādi skaitļi? Atceries, ka uz spēļu kauliņa skaitļu pierakstam izmanto vajadzīgo daudzumu punktu.

Veneranda Sprīnģe,
Rudzātu vidusskolas skolotāja

Futbola nodaļa apkopo gada veikumu

● **Rajona sporta kluba «Cerība» futbola nodaļas jaunāko grupu audzēkņi, kuri par centīgu treniņu apmeklēšanu un labu spēlētprasmi saņēma apbalvojumus. Pirmajā rindā (no kreisās): Imants Lacs, Vadims Orlovs, Anatolijs Baranovs, Edgars Vanags, Aleksandrs Jubelis, Matīss Babris, Martins Mironovs, Renārs Trubačs. Otrajā rindā: Oļegs Kručiņins, Mārtiņš Zarāns, Kristaps Maļina, Jānis Jaudzems, Lauris Vilcāns, Mārtiņš Čingulis, Dmitrijs Solomkins, Armands Erens.** Foto: M.Rukosujevs

Ar konkursiem, atrakcijām, stafetēm, sacensībām starp tēviem un dēliem un citām sportiskām izdarībām rajona sporta kluba «Cerība» futbola nodaļa beidza iepriekšējo sezonu un noslēdza aizgājušo gadu.

Futbola nodaļa «Cerībā» ir vislielākā. Tajā nodarbojas 350 audzēkņi vecumā no astoņiem līdz 15 gadiem. Gada pēdējās dienās sezonas noslēgumu rīkoja arī vieglatlētikas, volejbola un galda tenisa nodaļas.

Jaunajiem futbolistiem bija vēlīta vesela diena. Rīta pusē «Cerībā» pulcējās jaunākie kājbumbas spēlētāji, bet pēc pusdienā — tie puikas, kam aiz muguras jau īsta futbolista pieredze.

Futbola nodaļā treniņi notiek septiņās vecuma grupās. Katrā no tām tika noteikti trīs labākie spēlētāji. Pie tam šis tituls tika piešķirts ne tikai pēc gūto vārtu skaita un pēc uzvarām istās sacensībās, bet arī pēc attieksmes pret treniņu apmeklēšanu un centības tajos. Labākie jaunie futbolisti sa-

ņēma «Cerības» sarūpētās piemiņas statuetes. 1986. gadā dzimušo zēnu grupā tie bija Aleksandrs Trūps, Raimonds Jaudzems, Ivars Stupāns, no 1988. (1987. gads atsevišķi nav izdalīts) gadā dzimušajiem zēniem — Vladislavs Breidaks, Aigars Caics, Sergejs Aleksejevs. Par labākajiem un piemiņas statuetes cienīgiem atzīti arī Dmitrijs Šahurskis, Deniss Čumačenko, Dmitrijs Čumačenko (1989. gads), Lauris Vilcāns, Nauris Ivanāns, Mārtiņš Čingulis (1990. gads), Kristaps Maļina, Mārtiņš Zarāns, Oļegs Kručiņins (1991. gads), Vadims Orlovs, Edgars Vanags, Anatolijs Baranovs (1992. gads), Matīss Babris, Renārs Trubačs, Martins Mironovs (1993. dzimšanas gads).

Speciālbaldas par dažādām nominācijām saņēma futbola nodaļas audzēkņi Artūrs Klindžāns, Raivis Vilcāns, Jānis Jaudzems, Armands Erens, Aleksandrs Jubelis un Imants Lacs. Bet futbola svētku dienā notikušo konkursu uzvarētāji tika apbalvoti ar saldumiem. Uzspēlēt futbolu ar saviem dē-

liem bija ieradusies arī tēvi: Gunārs Zarāns, Imants Veigulis, Aleksandrs Linķevičs, Valdis Čingulis, Valdis Ivanāns, Māris Zarāns. Spēlētāju rindās bija arī «Cerības» direktors, futbola treneris Imants Babris. Gods kam gods, «vecie buki» asumu nebija zaudējuši, un dēliem nācās samierināties ar zaudējumu. Tomēr kopumā Preiļu un rajona puikas par savu slavu var nekaunēties. Latvijas Jaunatnes futbola līgas sacensībās dažādās vecuma grupās piedalās 66 sporta klubi. To reitingā Preiļu «Cerība» ir 11. vietā, kas ir pietiekoši augsts rādītājs.

Futbolu spēlē gan Preiļos, gan Livānos, bet bez šīm pilsētām futbola nodaļa par lielākajiem atbalsta centriem laukos uzskata Aglonu, kā arī Dravnieku, Vārkavas un Salas pamatskolu. Šo sporta veidu atbalsta arī vietējās pašvaldības. Ar futbolistiem sekmīgi nodarbojas treneri Vladimirs Točko, Viktors Martinovs, Jevģenijs Neseterovičs, Valdis Čingulis, Sergejs Placinskis, kā arī Imants Babris.

L.Rancāne

Vai jūsu pirkumu izvēli ietekmē iespēja iegūt kādu balvu vai piedalīties loterijā?

Tatjana Ivanova, dzīvo Preiļos:

— Loterijām un balvām parasti nepievēršu nekādu uzmanību, bet man patīk iepirkties veikalos, kuros ir cenu atlaides. Preiļos ir daži veikali, kuros

cenu atlaides dažām precēm ir nepārtraukti. Bet, ja prece man nav vajadzīga, es to nepērku ne atlaides, ne balvas dēļ.

Jānis Vosorovs, elektrisko tīklu darbinieks:

— Es iepriekš par to nedomāju, bet, ja veikalā no divām blakus esošām precēm vienas pārdošanai ir kaut kāda akcija, es to izvēlos. Ja man šī prece vispār ir vajadzīga. Bet nevajadzīgu lietu nepērku ne balvas, ne loterijas dēļ. Man labāk patīk, ja preču cenām ir atlaides.

Zinaida Blūzma, bibliotēkas darbiniece:

— Manu izvēli tas absolūti neietekmē. Man loterijās un tamlīdzīgās lietās neveicas. Cik esmu piedalījies, neko neesmu vinnējis, tāpēc tagad uz to raugos vienaldzīgi. Labāk izvēlos precī ar konkrētu cenu atlaidi, taču arī tikai tādā gadījumā, ja tā man ir vajadzīga. Arī preses abonēšanā manu izvēli nevar ietekmēt iespēja laimēt balvu.

Jurijs Kudrjašovs, bezdarbnieks:

— Man patīk izvēlēties preces, kuras pērkot var kaut ko laimēt. Pērku cigaretes, ar kurām var piedalīties izlozē. Tomēr līdz šim nav paveicies.

Ārija Garkalne, nevalstisko organizāciju centra darbiniece:

— Tā kā es neticu nekādiem veiksmes sindromiem, jo man loterijās neveicas, šādās akcijās neiesaistos. Es pērku to maizi vai miltus, kuri man patīk, bet nevis tos, kuru iesaiņojumā varbūt ielikts pieclatnieks. Labāk izvēlos to preci, kurai ir cenu atlaide. Ak jā, atcerējos, vīram pērkot cigaretes, pāris reizes piedevām saņēmu krekliņu, cepurīti.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosjuvs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LIDZJŪTĪBA

APDROŠINĪES UN

ietampī līdz **20%** +loterija

BALTA

PAREX
APDROŠINĀŠANA

ERGO

Vienlaicīgi ar polisi Jūs saņemsiet apdrošināšanas uzlīmi!
Preiļu CSDD, Brīvības iela 76, tālr. 5322863

No 2002. gada 1. janvāra ir stājies spēkā jaunais likums «Par transportlīdzekļu ikgadējo nodevu». Šī likuma teksts ir publicēts 2001. gada 7. decembra laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» (nr. 178 (2565)). Informāciju par šī likuma normu piemērošanu var saņemt BO VAS «Latvijas Autoceļu direkcija» Rīgā, Gogoļa ielā 3, Valsts autoceļu fonda daļā, tālr. 7028159 vai 7028142.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 46384,
mob. tel. 9161121.

Iepērk mājlopus.
Tālr. 21956, 24147, 54-41779,
9584184.

ZIEMEĻU

SIA «Ziemeļu Nafta» piedāvā vairumā visu veidu naftas produktus:
ziemas dīzeļdegvielu,
benzīnu: A-76, Ai-92, Ai-95, Ai-98,
marķēto dīzeļdegvielu (kurināmo).
Tālr./fakss 46 32683,
mob. tel. 9287863.

Iepērkam lopus.

Cena pēc vienošanās.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 53-21973, mob. tel. 9851175.

Pārdod

3-istabu dzīvokli. Tālr. 24297 vakaros, 23102.

Meklē darbu

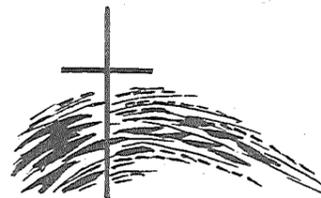
pārdevēja. Tālr. 6439667.

TATJANA JAKIMOVA

veic govju un telišu mākslīgo apsēklošanu.
Cenas nav mainītas.
Tālr. 21768, mob. tel. 9660184.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.

Tālr. 55645, 55649, 6563019.

Nē, mātes aiziešanu aptvert nevar,
Ne rokas aptvert var, ne sirds, ne prāts.
Izsakām līdzjūtību
Elvirai Āboliņai, MĀMIŅU
smiltājā pavadot.
Vārkavas pagasta padomes
darbinieki

KAD ZIEMEĻIS VALDA MŪSZEMĒ

Kā pasargāt sevi lielā salā

Apsaldēšanas risks palielinās, ja ir spiedošs apģērbs, apavi, cimdi; ja apģērbs ir mitrs; ja ir kādas asinsvadu slimības; ja apsaldējumi bijuši jau agrāk; ja piedzīvojat strauju klimata maiņu, piemēram, pēc atvaļinājuma karstā dienvidu zemē atgriežoties Latvijas janvāra spelgonī.

Lai pasargātos no apsaldējumiem, nevajag nēsāt cieši apspīlētu apģērbu un cimdus; apaviem jābūt brīviem, tajos jānēsā vilnas zeķes; ziemas sporta ciniņtājiem līdzīgi jāņem termoss ar karstu tēju, jāuzņem silts ēdiens un karsta tēja; vairāk jākustas, jo organisms kustoties ražo siltuma enerģiju; seju nevajag mazgāt īsi pirms došanās laukā, jo ādai jābūt sausai, bez tam to var iesmērēt ar speciāliem aizsargkrēmiem; pēc saviesīgiem pasākumiem jāpierauga arī iereibuši biedri, neļaujot viņiem pa ceļam uz mājām pakrist un aizmigt, kas nozīmētu drošu nāvi.

Ārsti zina desmitiem gadījumu, kad cilvēks ar apsaldētiem kāju pirkstiem vai rokām vakarā liekas gulēt, bet rītā pierauga, ka tie ir melni. Arī ārsts vairs nevar glābt, un locekļi ir jāamputē. Apsaldējumu gadījumos palīdzība jāsniedz pirmo stundu laikā. Nekavējoties jāmeklē ārsts, var saukt «ātro» palīdzību.

Līdz palīdzības saņemšanai jāievēro, ka apsaldēto vietu nedrīkst rīvēt ar sniegu, jo tādējādi var sabojāt ādu. Ja locekļi ir pilnīgi sasaluši, tos vispār nedrīkst rīvēt ne ar ko. Nedrīkst ļaut stāvēt ar sasalušām kājām, tāpat nedrīkst nosalušas rokas vai kājas sildīt ar karstu ūdeni. Jāuzliek apsējs, kas nepielaiž siltumu no ārpuses. Cietušais vispirms jāsilina iekšēji ar karstu tēju. Nedrīkst

lietot alkoholu, jo tas vēl vairāk no organisma izvada siltumu.

Ja apsaldējums ir neliels, to var atļauties parīvēt ar kaut ko mikstu un pēc sasilšanas cietušo vietu var iesmērēt ar mikstu ziedi. Jāatceras, ka turpmāk apsaldētā vieta būs daudz jutīgāka pret salu.

Organisma atdzišanās ir četras pakāpes. Pirmajā jūtami tikai drebuļi, bet ķermeņa temperatūra nepazeminās. Siltas telpas, karsts dzēriens, norīvēšanās ar sausu dvieļi vai straujas kustības asinis var ātri atgriezt siltumu.

Otrajā stadijā temperatūra kritas par pāris grādiem, cilvēks top apātisks, miegains, elpo lēnāk. Ja novērojami šādi simptomi, svarīgi ir visu laiku sevi vai arī biedru uzmuntrināt. Nekādā gadījumā, lai cik ļoti gribētos, nedrīkst apsēsties un atpūsties. Ar sēdēšanu sākas galīgā nosalšana.

Nākošajās pakāpēs, kad ķermeņa temperatūra noslīd zem 27 grādiem, nosalušais vairs nav glābjams. Taču pa vidu šīm stadijām ir mēms nāves periods, kad cilvēks ir auksts, nav saklausāma ne sirds darbība, ne pulss, ne elpošana, taču, ātri nogādājot slimnīcā, viņu vēl iespējams glābt. Nekavējoties jāsauc ātrā palīdzība!

Apsaldējumus ātrāk iegūst novārguši, slikti ēduši, kā arī alkohola reibumā esoši cilvēki. Šādi ļaudis apsaldējumus var iegūt pat tādā laikā, kad temperatūra nav noslīdējusi zem nulles.

Tomēr sals nešķiro — jauns vai vecs, stiprs vai vājš, uzbarojies vai novārdzis. Nevajag vienaldzīgi paiet garām sniegā gulošam cilvēkam. Ja nav iespēju viņu nogādāt siltumā, vajag izsaukt vismaz glābšanas dienestus vai policiju.

Sagatavoja L.Rancāne

INTERESANTI

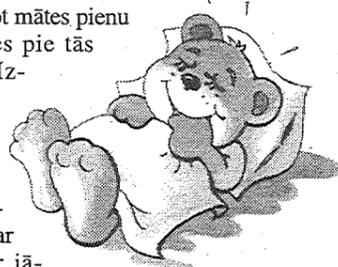
Visi meži sniegā, visi eži miegā

Par īstajiem gulētājiem zoologi uzskata čūskas, rāpuļus, sikspārņus, cirslīšus, susurus, āpšus, taureņus, lačus u.c. Šiem dzīvniekiem, laižoties ziemas gulē, ķermeņa temperatūra atdziest līdz apkārtnes vides temperatūrai. Susuri šobrīd jau ir miegā un gulēs līdz aprīlim, bet daži no viņiem nevar pamosties pat līdz Jāņiem.

Lāči gulēt iet tikai tad, kad nav ko ēst, un gulē, tiešām sūkā ķepu. Aizmigušajiem dzīvniekiem palēninās vielmaiņas procesi, optimālo ziemošanas temperatūru tiek uzskatīti +4 grādi. Lācis dodas gulēt, kad ir nelabvēlīgi apstākļi barības ieguvei. Aizmigušam lācim sirds sit lēnāk, pazeminās ķermeņa temperatūra, sabiezina asinis. Latvijā gulošo laču miņas ir atklātas reti — Valkas rajonā pie Smiltēnes, Balvu un Madonas rajonā, Lubānas apkārtnē.

Ziemotāji parasti čučai izvēlas kādu izgāztu koku, kur sakņu veidojuma aizsegā, uzveļot vēl kādu zaru, var rast mieru. Galvenais noteikums, lai šī vieta atkušna laikā nepārplūstu.

Lācenei lācenei piedzimst ziemas guļas laikā kucēna lielumā un ziemu pavada zīzot mātes pienu un sildoties pie tās sāniem. Iztraucēta lācene mazuļus vairāk no apjukuma neaizsargā, par tiem tad ir jāparūpējas cilvēkam.

Piedzērušās zidastes

Zidaste — putns, kas katru ziemu uzturas Latvijā atkarībā no pilādžu ražas. Meklējot pārtiku, krāšņie putniņi turklāt visu laiku ceļo ar paaugstinātu alkohola saturu asinīs, jo pilādžu ogās rudenī dabiski veidojas alkohols. Šogad pilādžu raža nav padevusies, tāpēc piedzērušu zidastu daudz nebūs.

Pēc preses materiāliem